

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST. CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXIX Gegužė - May 24, 1984 Nr. 21

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

ĮTEMPIMUI DIDĖJANT

Kas mums toliau darytina?

Vytautas Meškauskas

Iš pirmo žvilgsnio galima sveikinti Amerikos Baltų Lygą, kaip 'Ban the Soviets' koalicijos dalyvį, už sovietų atsisakymą dalyvauti Los Angeles olimpiadoje. Tas atsisakymas atkreipė JAV visuomenės dėmesį į jau kurį laiką blogėjančius JAV-Sovietų Sąjungos santykius. Sovietai, pavyzdžiui, atsisakė pasirašyti jau visą eilę sutartų sutarčių, bet tai platesnės visuomenės neįaudino.

Daugumas tarptautinės politinės scenos stebėtojų laukė ir jų atsisakymo dalyvauti olimpiadoje, pabrėžimui savo nepasitenkinimo prezidento Reagano retorika ir politika. 'Ban the soviets' sąjūdis, galima sakyti, jiems tik buvo labai patogus pretekstas, faktinai tik vienas iš pretekstų, kuris padėjo pasiteisinti. Už tat dėl to, kam tas užsimojimas iš tikro pasitarnavo, dar galima ginčytis.

Galutinas atsakymas priklausys nuo tolimesnės įvykių eigos. Eina, atrodo, pagrįsti gandai - sekmačienį juos patvirtino prez. Saug. Pat. McFarlane - jog komunistai ruošiasi rudens ofensyvai Salvadore, kuri gali priversti prezidentą pagalvoti apie savo kariuomenės ten siuntimą, kas - bent dabar - šiame krašte būtų labai nepopuliariu. Politikai kiekviename demokratišame krašte, o iki tam tikro laipsnio net ir totalitariniuose režimuose, turi skaitytis su tautos nuotaikomis. O tos Amerikoje yra už sugyvenimą ir galimai geresnius santykius su sovietais.

Galima, žinoma, aiškinti, kad tokios nuotaikos yra kilusios iš tikrosios padėties nepažinimo, ignoracijos, kurią taip dažnai pastebime politikų ir žurnalistų tarpe. Tačiau, tokių nuotaikų kilimo priežasties nepaisant, jos vis tiek dar vyrauja.

Idomu, kad tas nuotaikas, kiek jos liečia Baltijos valstybių pavergimą, palietė savo kalboje tos pačios Baltų Lygos sušauktoje konferencijoje Elliott Abrams, Assistant Secretary for Human Rights and Humanitarian Affairs. Balandžio mėn. 'Current Policy' Nr. 560 leidiniu buvo paskleista jo kovo 17 d. kalba. Kitaip tariant, tai oficiali Valstybės Departamento pažiūra.

Savo kalbą Abrams pradėjo nuo Lenkijos karalystės padalinimo. (Kažin kodėl jis nepaminėjo ta proga Lietuvos? Ar nežinojo, kad tada Lenkija ir Lietuva sudarė vieną valstybę,

ar nenorėjo paliesti nūdien keblios temos?) Tąsyk tas padalinimas sukėlė toki pasipiktinimą Vakarų Europoje ir tokias simpatijas kankeinei Lenkijai, kad jos prisidėjusios prie Lenkijos atkūrimo. Tuo tarpu Pabaltijo valstybių pagrobimo atveju reakcija buvo tiesiog stebinančiai tyli. Ir Jungtinėse Tautose, jei kad dėl to pakelia balsą, tai tik vienai vienos JAV. Kodėl?

Abrams mano, kad dėl to esama dviejų priežasčių. Pirmąją jis laiko fakta, kad dar daugelis i Sovietiją žiūri kaip i progresyvią, pažangią jėgą pasaulio politikoje ir už tat daug kas bando sovietams jų elgesį atleisti, ar žiūrėti i jį pro pirštus. Toji pažiūra esanti neteisinga ir kalbėtojas patiekė visą eilę argumentų tam įrodyti, kurių čia dėl vietos stokos nekartojuame, nes patys žinome.

Antroji priežastis esant 'realistinė' pažiūra. Girdi, tiesa kad Sovietija pagrobė Pabaltijo valstybes, bet ką padarysi? Abrams duoda istorinių pavyzdžių, kaip daug 'nerealų' svajonių vis dėl to pasirodė (Nukelta i 2 psl.)

Pirmasis Vilties draugijos pirmininkas Juozas Bachunas prie pirmojo Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininko Antano Olio portreto.

Sveikiname Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos seimą ir jo atstovus, linkėdami sėkmės darbuose!

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos valdyba išbuvusi paskutiniuosius trejus metus. Iš kairės vicepirmininkai Mečys Šimkus, Mečys Veliukėnas, pirm. Vaclovas Mažeika, išd. Ona Daškevičienė ir sekr. Oskaras Kremeris.

P. Malėtos nuotr.

Kaip Lietuvoje ginama sovietinė taika

Visi trokštame savo tautai taikos, paremtos teisingumu ir laisve. Net ir kovojant dėl Lietuvos nepriklausomybės atstatymo, nė viena mūsų organizacija ar atskiras veikėjas nekursto prieš sovietus atominio

karo ir neina į gatvę ar spaudą su iškeltu šūkiu 'Zudykime savo priešus!'. Neabejotina, kad ir tėvynėje gyvenantieji mūsų tautiečiai taikos trokšta taip pat nuoširdžiai, kaip ir visas Vakarų pasaulis. Kalbėdami apie taiką, karda po skernu slepia tik tie, kurie siekia užgrobti svetimas teritorijas, prievarta įgyvendinti savo politinę santvarką ir ideologinę mesianizmą. Jiems magiškas taikos žodis yra labai naudingas tik propagandai, tik užmigdyti priešininko budrumui ir susilpninti jo savignyrai.

Taigi tik tokiam reikalui taikos sąjūdis yra valdžios organizuojamas ir Sovietų Sąjungoje. Jo tikslas yra įtikinti, kad vien JAV-bės ir NATO yra pasaulio taikai grasinantis agresorius, o Sovietų Sąjunga ir jos satelitai - pavyzdgingi žmonijos gelbėtojai nuo atominio karo ir susinaikinimo. Žinoma, i šią akciją yra įjungta ir okup. Lietuva, tad pravartu bent žvilgtelti, kaip ji vykdoma.

Aišku, taikos propagandai ir jos 'ardytojų' prakeiksmui pirmaisiai yra pakreipta lietuvių tarybinė spauda; organizuojami liaudies mitingai ir iš įžymesnių asmenų gerklės traukiami atitinkamo turinio pareiškimai. Kaip rašo ir 'Gimtasis kraštas', Jungtinių tautų nusiginklavimo sesijai iš Lietuvos miestų ir kaimų buvo nusiųsta 'daugiau nei 3000 kolektyvinių laišku bei telegramų, linkinių sesijos dalyviams pasiekti svarbių su-

sitarimų'. Deja, visiškai neminima, kad tokia proga būtų buvęs pasiūstas bent vienas taikos mylėtojo laiškas TSSR KP Centro Komitetui ir sovietų vyriausybei, prašantis sumažinti ginklavimosi išlaidas, sušvelninti savo politinį agresyvumą ir parodyti pasauliui taikingumo pavyzdį Afganistane.

Dar įdomiau, kad ši kartą sovietinės taikos reklamai buvo įkinkytos ir šiaip komunistiniam režimui visai nenaudingos Lietuvos religinės bendruomenės. O ypač atkreiptas dėmesys i katalikišką lietuvių visuomenės dalį ir buvo išreikalautas net Sv. Onos bažnyčios komiteto tarybinis pareiškimas, kuriame cituojamas ir monsinjoro Ceslovo Krivaičio pamokymas, kad viena svarbiausių pasaulio nelaimių priežasčių yra 'imperializmas ir kolonializmas, todėl mūsų laikų krikščionis privalo kovoti ne tik už taiką, bet ir už socialinio teisingumo įgyvendinimą'. Ir dar; šis principas turįs būti 'visų katalikų veiksmų programa', o Lietuvos tikinčiųjų laikysena karo klausimais ir 'moralinė pamoka ne vienam užjūriuose gyvenančiam tautiečiui'.

Na, tai yra tikrai labai kilūs ir siektini idealai. Bet ir garbingasis monsinjoras Krivaitis, ir bažnytinis komitetas ir jo pirmininkas bei pareiškimą pasirašę nariai, vėl turi galvoje tik vadinamąjį 'buržuazinį imperializmą', 'buržuaz-

(Nukelta i 4 psl.)

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apšvalga*

**Ko sovietai siekė ir ką pasiekė. - Mislės Persijos įlankoje.
- Dar apie olimpiadą. - Naujas transibirinis geležinkelis.**

New York Times kolumnistas James Reston įsivaizduoja, kad respublikonų tautinis komitetas turėtų parašyti Tassui, Pravdai, Izvestijai ir Maskvos Radijui sekančiai:

"Tai tik padėkos raštelis jums, prezidento Reagano pavedimu, padėkoti už pagalbą jo perrinkimo kampanijoje. Jūsų priešiškus jam lygiai taip pat padėjo, kaip kancleriui Kohl Vakarų Vokietijos rinkimuose."

"Kaip jūs turbūt žinote, mes turime problemų. Daug bedarbių, fermeriai kaip visados nepatenkinti, nuosimčiai kyla ir, jei ne jūs, respublikonų partija ir prezidentas Reaganas per rinkimus susitiktų su nemažais sunkumais."

Sovietų laikysena esanti tokia, kad Reaganas negali pralaimėti. Jei sovietai ji dar daugiau pultų, pasipiktinę rinkėjai burtųsi apie jį, o jei sovietai staiga sušvelnėtų - rinkimai vistiek pasisakytų už jį manydami, kad jo antikomunistinė politika atnešė vaisių.

kivirčių tarp reguliarios kariuomenės ir revoliucinės gvardijos. Pirmosios vadai aiškina, kad puolimas per patvinusias pelkes šiuo metu būtų nesamone, lengviau būtų pulti gegužės pabaigoje, kada pelkės apdžius - bet tada geriau galės pasirodyti ir Irako kariuomenė su savo tankų persvara.

Kaip ten būtų, abi pusės dabar nori pabandyti laimės ekonominiame fronte. Irako lėktuvai puolė tanklaivius, prisipildančius nafta Irane, o to lėktuvai - iš Irako plaukiančius. Londono Lloydas jau pakėlė draudimą laivams karo zonoje iš 1.5% iki 2% krovinio vertės savaitei.

Santykių tarp JAV ir SSSR pablogėjimas atsiliepė ir į abiejų Vokietijų tarpusavio ryšius. Kancleriui Kohl rūpėjo parodyti, kad ir jis nebloggeris už socialdemokratų vadus gali susikalbėti su Rytų Vokietijos valdovais. Praktiškai geri santykiai tik tiek atnešė naudos, kad iš rytų Vokietijos buvo lengviau gauti leidimas išvažiuoti į Vakarų Vokietiją, už ką pastaroji atsilygindavo ūkine parama. Už pakeltas kainas Rytų Vokietija buvo pasiryžusi atleisti daugiau savo pavaldinių. Šių metų pradžioje buvo leidžiama išvažiuoti jau po 400 Rytų vokiečių kasdien. Dabar staiga tas skaičius sumažėjo iki 75.

Grįžtant prie olimpiados. Amerikiečių atsisakymas 1980 metais dalyvauti Maskvos olimpiadoje atnešė sovietams apie 400 milijonų dolerių nuostolių. Sovietų atsisakymas irgi sumažins susidomėjimą Los Angeles Zaidynėmis, tačiau toli gražu ne tokiu mastu. Reikia taip pat atsiminti, kad pirmą kartą istorijoje Los Angeles olimpiadą ruošia ne miestas, kuris bijojo nuostolių, bet biznierių grupė vadovaujama tūlo Ueberrot kuris, išvertus iš vokiečių, skambėtų kaip p. Perraudonas, kas tačiau neatitinka jo pasaulėžiūrai. Jis kapitalistas. Jo grupė skaičiavo, kad - turint galvoje, jog Los Angeles yra daug stadijonų - labai didelių kapitalų surangimui nereikės. Didžiausios išlaidos būtų tik sovietų apsaugojimas. Iš 4.9 milijonų bilietų į įvairias žaidynes, 3 milijonai jų jau parduoti ir pirkėjai negali pareikalauti sumokėtų pinigų grąžinti. Neturėtų trūkti pareikalavimo ir

likusiems bilietams. Didžiausios pajamos buvo numatytos iš ABC televizijos tinklo už teisę žaidynes rodyti per TV - 225 mil. dolerių. ABC iš savo pusės pardavė 'laiką' skelbimams jau už 428 milijonus dolerių. Už 30 sekundžių laiką skelbimams per svarbesnes žaidynes buvo mokama po \$260,000. ABC yra apsidraudusi 200 mil. dol. sumai. Jei ABC ir bus priversta kiek sumažinti kainas, jai vis tiek liks pelno. Kaip ir Ueberrot grupei, nes turistų antplūdžio iš SSSR niekas juk nesitiki.

Iš Sovietijos pranešama apie vieno didžiausių jos užsimojimų. Likęs vos 125 mylių neužbaigtas ruožas Baikal-Amoro geležinkelio magistralėje. Sutrumpintai vadinamas BAM eina daugiau mažiau lygagrečiai su sena, dar caro laikais statyta, transsibirine linija. Strateginiai ji labai svarbi, nes eina toliau į šiaurę nuo Kinijos sienos. Ji svarbi ir ūkiniai, nes leis išnaudoti iki šiol sunkiai prieinamus Sibiro žemės turtus. Geležinkelį buvo labai sunku tėti dėl klimato. Temperatūra žiemą krinta iki -40C, bet daug kur tik tada galima buvo pristatyti reikalingą medžiagą sunkvežimiais per šalusią žemę. Darbininkai iš visų sovietinių respublikų, ir Lietuvą įskaitant, buvo viliojami ne tik gražiais žodžiais ir pažadais, bet ir daug didesniu uždarbiu, net 4-5 kartus, negu tėvynėse. Doleriais geležinkelis atsiėjęs per 38 bilijonus. Šiaurės Korėja ir Vietnamas atsilyginti už joms tiekiamą karinę medžiagą, yra atsiuntę bent 10,000 savo darbininkų-vergų. Iš dirbančiųjų prie statybos tik 13% nori pasilikti ten gyventi. Teoriškai, prekes iš Japonijos į vakarų Europą turėtų būti pigiau siųsti geležinkeliu, kaip plukdyti laivais.

ĮTEMPIMUI DIDĖJANT...

(Atkelta iš 1 psl.)

realybė. Ar mūsų amžiuje nesugriuvo visos pasaulio imperijos - kodėl Sovietija turinti būti išimtis.

Toliau jis nurodo, kad iki 1970 metų apie milijoną rusų apsigyveno Baltijos valstybėse, daugiausia Latvijoje ir Estijoje, o paskutiniame dešim-

■ Iš kitos pusės

Kartais gerai, kad nepasiseka — pagalvojau perskaitęs TĖVIŠKĖS ŽIBURIUOSE A. Damušio str. apie Antinacinę Lietuvių Rezistenciją. Puldamas Laisvės Besiekant knygą, jis tarp kitko taip rašo:

"... buvo suplanuota suburti apie 80,000 vyrų armiją... Jeigu VLIKO siunčiamas asmuo... nebūtų per ilgai užsibuvęs Estijoje, tai Lietuvos, Latvijos, Estijos rezistencijos vadovaujantys veiksniai būtų išlikę Gestapo neišaiškinti... Tėvynės Sauga būtų išlikusi atlikti uždaviniui, kuriam iš tikro ruošėsi... Neišjunkime ir tokios galimybės, kad dirbdami kartu... greičiausiai būtume galėję prieiti prie... lemiančių laisvojo pasaulio asmenų ir juos įtikinti, kad esame pasiryžę neįsileisti Sovietų Sąjungos kariuomenės į Baltijos valstybių teritoriją."

Nejaugi A. Damušis neatsimena, kas atsitiko, kai lenkai sukilo Varšuvoje? Tam atvejui jie jau ruošėsi nuo 1939 m. ir galėjo prieiti prie 'lemiančių laisvojo pasaulio asmenų', nes turėjo pripažintą egzilinę vyriausybę Londone. Sovietams besitarianant, jie sukilo 1944 m. rugpiučio 1 d., norėdami pirmi išvaduoti savo sostinę. Sovietai, žinoma, ne pirštų nepajudino, kad jiems padėtų, o 'laisvasis pasaulis' pasiuntė keletą siuntų lėktuvais. Spalio 3 d. sukilėlių vadas gen. Bor-Komorovski kapituliavo, praradęs daugiau kaip pusę savo 42,500 karių armijos. Nedaug geriau išėjo Rumunijai, kai jos kariai pradėjo šaudyti į besitraukiančius vokiečius. O koks buvo likimas Jugoslavijos baltųjų partizanų vado gen. Draža Mihailovič? Ir jugoslaviai turėjo savo karališką egzilinę vyriausybę Londone, kurios krašto apsaugos ministeriu ir buvo tas generolas. Kadangi jis daugiau kariavo su komunistiniais partizanais, bet ne su vokiečiais, britai atsisakė jį remti. Karo pabaigoje jis pateko į komunistų nelaisvę ir 1946 m. buvo savo tautiečių sušaudytas. Mat, Londonui ir Washingtonui tada daugiausiai rūpėjo, kad sovietai tik toliau kovotų su vokiečiais, visą kitą paliekant ateičiai.

Jei patikėti Damušiiui, kad vienas Vliko 'karo atstovas' iš tikro išdavė visą net trijų valstybių pagrindį (koks jis buvo, jei vienas asmuo galėjo tai padaryti?) — reikia norom nenorom prileisti, kad jis tautą išgelbėjo nuo 'suplanuotu' dar didesnių nuostolių. (vm)

metėje (iki 1979 m. gyventojų surašymo) tas skaičius padidėjo 226,000. Tik Lietuvoje pačių lietuvių skaičius net kiek padidėjo iki 80%, tuo tarpu Latvijoje ir Estijoje latvių ir estų skaičius sumažėjo. Tai didelis pavojus ateities aspiracijoms.

Zmonių teisių problema JAV-bėms nėra tik užuojautos klausimas: '... remdami Baltijos tautas, mes padedame sau' - aiškino Abrams, nes kova tarp vyriausybės ir visuomenės apima ne tik Baltijos valstybes, bet ir visą sovietų imperiją. Kova eina dėl laisvės gyventi kaip nori, priešinant valstybės įsikišimui ir kontrolei kiekvieno žingsnio gyvenime. Tik laisva visuomenė gali pasipriešinti agresyviai politikai. Kitaip tariant, žmonių teisių atstatymas daugiau garantuoja taiką, negu valstybinės sutartys, nors to pažodžiui Abrams nepasakė.

Kaip matome, kalboje konsultuojamas interesų bendrumas, kuris yra pagrindinis politikos pateisinimas. Tame sąryšyje kelis kartus paminėti prezidento Reagano pareiškimai, kad JAV nepripažįsta įjungimo ir stovi už Baltijos tautų teisę 'pačiom nuspręsti' savo likimą, skamba rimčiau kaip eilinė priešrinkiminė retorika.

Įvykiai, kaip sakoma, nestovi vietoje. Per paskutinius mėnesius daug kas pasikeitė. Sovietai, anot Brzezinskio,

pradėjo gaudinimo ofensyvą, kad Reagano politika veda į rimtą krizę. Jos kulminacinio punkto laukiama prieš pat rinkimus. Tokioje būklėje pavergtų tautų emigrantai ir jų veiksniai tampa administracijos natūraliu sąjungininku, nes kiekvienas papildomas įrodymas, kad sovietai blogi, administracijos gali būti tik sveikinamas.

Prieš sustodami prie kelių spaudoje pasirodžiusių sumanymų, turime tačiau prisiminti vieno skandinavų diplomato pastebėjimą, kad nuotaikos Washingtono dažnai taip ilgai išsilaiko, kaip 'vištos skridimas'. Ar jau neturėjome vieno 'laisvės komiteto' laikotarpio?

ENGINEER

Project Engineer BSEE 2-3 years experience in Digital Logic Circuit Design, Electronics Hardware and Application Computer Program. Should have good analytical and communication skills. Knowledge of MIL SPECS a plus. Please send credentials to:

PERSONNEL MANAGER

MECHANICAL PRODUCTS

P. O. BOX 723

JACKSON, MICHIGAN 49204

An Equal Opportunity Employer (21-23)

OPPORTUNITY FOR DIRECTOR OF NURSING

To work and live in a small congenial community and a 25 bed Acute Care General Hospital. Excellent opportunity for individual with experience in nursing department administration. Would consider candidate with experience as assistant director or other supervisory capacity. Send resume and or inquiries to CASEY COUNTY HOSPITAL, Box 369A, Liberty, Ky. 42539. (21-23)

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscrip-
tion per year \$17.00. Single copy 35 cents.Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro nu-
merio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais
ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone • Nespaus-
dinti straipsniai gražinami tik autoriams prašant • Už skelbimų
turinį ir kalbą redakcija neatsako.**VILTIES DRAUGIJA IR ATEINANČIOS
KARTOS**

Praėjusią savaitę šioje pat vietoje buvo rašoma apie Amerikos Lietuvių Tautinę Sąjungą ir jos š. m. gegužės 26-27 d. d. Clevelande šaukiamą seimą. Seimo pirmosios dienos popietėje, kaip nariams jau pranešta atskiru laišku, įvyksta visuotinis Vilties draugijos narių susirinkimas. Negalintieji į jį atvykti buvo kviečiami įgalioti asmenis, kurie susirinkimui atvyks ir juos atstovaus. Nurodytu Dirvos adresu gavome jau geroką pluoštą įgaliotųjų. Atrodo, kad įgaliotųjų neatsiuntusieji arba patys atvyks, arba bus tiesiogiai pasiuntę savo įgaliotiniams, arba bus įteikę vykstantiems ALTS seimo atstovams.

Vilties draugijos visuotiniai narių susirinkimai pagal tradiciją šaukiami tais pačiais metais ir toje pat vietoje kaip ir ALTS seimai. O toji tradicija prasidėjo prieš 32-rius metus, kada tame pačiame Clevelande Vilties draugija formaliai buvo įsteigta. Jos steigimo ir organizavimo idėja kilo tautinės srovės veikėjuose, kurie suprato ir didžiai vertino spaudos reikšmę ne tik savo organizacijos, ne tik šiame krašte įsikūrusios išeivijos, bet ir apskritai visam lietuviškajam reikalui.

Šio krašto tautinė srovė dar prieš jos paskirų organizacijų apsijungimą į ALTS buvo keletą dešimtmečių Dirvos, Vienybės ir Amerikos lietuvių savaitraščių bei Margučio žurnalo atstovaujama, ir toji periodinė spauda buvo daugiausia tautinės srovės žmonių remiama bei išlaikoma. Bet ji buvo privačiose rankose ir redaktorių nuosavybėje. Veikli privati iniciatyva šiame krašte labai dažnai ir gražiai reiškiasi, tačiau jos silpnoji pusė yra tai, kad taip pat labai dažnai ji negali turėti užtikrintos ateities taip, kaip visuomeniniais pagrinda-

dais sukurtos institucijos. Esame gyvi liudininkai, kas atsitiko su privačiais pagrindais egzistavusiais ir tautinės srovės globojamais savaitraščiais bei Margučio žurnalu. Beliko tik viena Dirva, kurios leidimą savo laiku perėmė įsteigta Vilties draugija, ir prieš dvyliką metų pradėta Naujoji Viltis.

Ano meto Vilties draugijos steigėjai, ruošdami jos statutą, numatė, jog bent pačioje pradžioje reikalingą pagrindinį kapitalą sudės tautinės srovės žmonės. Taip ir buvo. ALTS valdyba tuoju pat paskyrė 1,000 dol., nemaža jos veikėjų dalis sumetė po tūkstantinę ar netoli jos, o ypač gausiai ją pinigiskai rėmė pirmasis Vilties valdybos pirmininkas J. J. Bačiūnas.

Statute numatyta, kad ALTS Vilties visuotiniuose narių susirinkimuose automatiškai gauna 25% balsų nuo visų tame susirinkime galiojančių balsų. Baigia muosiuose nuostatuose statutas numato ir tai, jog Vilties draugijos likvidavimo atveju, jeigu toks ištiktų ir likvidaciniame susirinkime kitaip nebūtų nutarta, visas turtas pereina Amerikos Lietuvių Tautinei Sąjungai. Šios privilegijos visiškai pasiteisino. Ir tai ne tik Vilties draugijos valdybai užsimojus savo veiklą plėsti, išigyjant savo nuosavas patalpas ir spaustuves įrengimus, kada didžiąja dalimi ALTS tuometinio pirmininko Eug. Bartkaus iniciatyva buvo sutelktas papildomas 20,000 dol. kapitalas, bet ir visais laikais. Net ir šiandien — bėdoje pirmoji pinigine pagalba ateidavo ir ateina iš ALTS valdybos, Sąjungos skyrių ir pavienių jos narių.

Tautinė srovė, tiek anais laikais Lietuvoje, tiek visą laiką išeivijoje, populiariai vadinama vidurio srove, nes pagal savo ideologiją ji siekia įieškoti kas jungia ir švelninti kas skiria. Tatai

natūraliai atsispindi ir Vilties draugijos veikloje bei jos leidiniuose. Bendrasis lietuviškas reikalas, į kurį tiesiogiai ar netiesiogiai yra įsitraukusi ir tautinė srovė, labai dažnai iškeliama aukščiau ir pabrėžiamas stipriau negu grynai sroviniis interesus. Tad neuostabu, kad Draugijos užmojus nemažai paremia ne tik kitų srovių, bet ir ideologiniu atžvilgiu neužsiangažavę žmonės. Jų turime Vilties narių tarpe, jų paramą taip pat didžiai vertinama, kada jos sulaukiama.

Vilties draugijai priklausymas yra grynai idealistinis. Kitoks jis mūsų išeivijos sąlygose ir negali būti, jeigu siekiame užsitikrinti mūsų tautinės spaudos ir knygų leidimo ateitį. Bet iš lietuviškų laikraščių bei knygų leidimo turtų niekas nesusikrovė ir pelno neturi. Todėl ir Vilties statutas numatė, jog jos veikimo kapitalas sudaromas ne iš rinkos kainą turinčių akcijų, bet iš narių įnašų, už kuriuos neturima iš ko mokėti palūkanų. Jie ir negražinami, tik nario mirties atveju perrašomi turto paveldėtojams. Tuo pačiu Draugijos narių sąrašai pasipildo jaunesnės kartos žmonėmis, jeigu jie anksčiau dar nebuvo tapę jos nariais.

Pagal savo įnašą nariai gauna atitinkamą skaičių balsų, kuriais tvirtinama visuotiniame susirinkime valdybos paruoštos atskaitomybės ir veiklos apyskaitos, renkami Draugijos valdomieji organai — valdyba ir kontrolės komisija. 10 dol. įnašas duoda vieną balsą, 25 dol. — 5, 100 dol. — 10, 500 dol. ar daugiau — 20 balsus. Draugijos nariai turi dar vieną privilegiją — tai 25% nuolaidą nuo Vilties leidyklos išleistų knygų kainos, jeigu jos išigijamos per Dirvos administraciją.

Vilties draugija, kaip pelno nesiekianti institucija, yra įregistruota Ohio valstybės draugijų įstaigoje ir yra valdžios priežiūroje, kuri reikalauja vesti tikslią piniginę atskaitomybę, o šią prieš kiekvieną visuotinį narių susirinkimą patikrina Draugijos kontrolės komisija. Valdyba savo ruožtu rūpinasi, kad reikalai būtų tvarkomi taip, jog Draugija užsitikrintų savo egzistencijos tęstinumą.

Gerais tikslais suorganizuota, apdairiai tvarkoma visuomeninė institucija paprastai savo amžiumi pragyvena savo steigėjus ir pradinius vadovus. Taip ligi šiol išsilaikė ir Vilties draugija. Jeigu gausūs jos nariai domėsis jos veikla ir pritrauks naujų, jaunesnių narių, tikėkime, ji pragyvens dar ne vieną ateinančią kartą.

(al)

**AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS
SĄJUNGOS AŠTUONIOLIKTOJO SEIMO
ĮVYKSTANČIO**1984 M. GEGUŽĖS MĖN. 26-27 DIENOMIS
LIETUVIŲ NAMUOSE, CLEVELAND, OHIO**DARBOTVARKĖ**

Šeštadienis, gegužės 26 d.

9:00-10:00 Registracija

10:00-12:00 Iškilmingas posėdis

1. Seimo globos komiteto pirm. žodis — Antanas Jonaitis
2. Seimo atidarymas — Sąjungos pirm. Vaclovas Mažeika
3. Himnai
4. Invokacija
5. Mirusiųjų Sąjungos narių pagerbimas
6. Prez. Antano Smetonos 40 m. mirties sukaktis — Aleksas Laikūnas
7. Tautininkų ideologija — Vyt. Alantas
8. Sveikinimai
9. Paskaita: žvilgsnis į ateitį — Jonas Rimkūnas

15 min. pertrauka

12:15- 2:30 Darbo posėdis

1. Seimo prezidiumo sudarymas
2. Darbotvarkės priėmimas
3. Seimo komisijų sudarymas: registracijos, mandatų, nominacijos ir nutarimų
4. Sąjungos valdybos pranešimai
5. Kontrolės komisijos pranešimas
6. Diskusijos dėl pranešimų

2:30- 3:30 Priešpiečiai

3:30- 6:00 Vilties Draugijos narių suvažiavimas

8:00 Banketas. Programoje —

- Vyt. Alantui Dirvos romano konkurso premijos įteikimas už romaną "Aušra Paliūnuose"
- Vladas Vijeikis
- Clevelando Jaunų vyrų Dainos Vienetas "Uždainuokim", vad. Algirdo Bielskaus

Sekmadienis, gegužės 27 d.

10:00-10:45 Pamaldos ir vainiko uždėjimas ant Prez. Antano Smetonos kapo

11:00- 1:45 Darbo posėdis

1. Skyrių atstovų pranešimai
2. Lietuvių Tautinio Sąjūdžio pranešimas — Eugenijus Bartkus
3. Pranešimas ALTS reikalais — Teodoras Blinstrubas
4. Nepriklausomybės Fondo pranešimas — Emilija Čekienė
5. Pranešimas žurnalo Naujosios Vilties reikalais

15 min. pertrauka

2:00- 4:00 Darbo posėdis

1. Mandatų komisijos pranešimas
2. Nominacijos komisijos pranešimas
3. Rinkimai: Sąjungos pirmininko valdybos narių, Kontrolės komisijos, Tarybos
4. Nutarimų komisijos pranešimai ir nutarimų priėmimas
5. Klausimai bei sumanymai
6. Seimo uždarymas

Visi seimo posėdžiai ir banketas įvyks Lietuvių Namuose, 877 East 185 Street, Cleveland, Ohio 44119.

LOS ANGELES**NAUJA VALDYBA**

Metiniame ALT S-gos Los Angeles skyriaus narių susirinkime buvo išrinkta nauja valdyba, kuri pasiskirstė pareigomis sekančiais pirmininkė Rūta Sakienė, vicepirmininkas Jonas Petronis, sekretorius Jonas Mockus, išdininkas Ramūnas Bužėnas ir parengimų vadovas Pranas Do-

vydaitis. Į revizijos komisiją išrinkta Janina Čekauskienė, Edvinas Balceris ir Vincas Juodvalkis. Taip pat buvo parinkti 4 kandidatai atstovauti skyrių Sąjungos seime.

Naujoji valdyba apsvartė ateities darbų planą, nutarė finansiniai paremti Sąjungos seimą, suruošti vasaros metu gegužinę ir rudenį iškilmingą skyriaus 35 metų veiklos paminėjimą.

(jm)

■ Laiškai Dirvai

TEVELIORŪPESTIS SOKIŲ SVENTE

Laiškai Dirvai š.m. gegužės 17 d. atspausdinti du pasisakymai, liečią VII laisvojo Pasaulio Lietuvių Tautinių Sokių Sventę Clevelande. Vienas jų tiesioginis Rengimo komitetui 'Tėvo klausimai šokių šventės rengėjams' ir antras 'Dvejopa darbų linkmė', sumini keletą komiteto narių pavardėmis, bet neparašo kas yra to 'tarpusavio ryšių raštas' autorius. Man, kaip Sventės rengimo komiteto pirmininkui, tenka atsakyti abiem Dirvos korespondentams.

Nuoširdžiai dėkoju V.S.J. iš Bostono už 'Tėvo paklausimus Sokių Sventės rengėjams'. Į jo paklausimus atsakau papunkčiui:

1. Sventės banketą ruošiamė didžiausioje ir puošniausioje salėje Clevelando miesto centre. Jaunimo banketui didelės salės miesto centre negavome. Pasirinkome Holiday Inn salę, kur bus apgyvendinti apie 800 šokėjų. Tas labai palengvins jaunimo pervežimą autobusais. Mielas Tėveli, Jūsų dukrai, kaip ir kitiems šokėjams kurie gyvens ne Holiday Inn, į Jaunimo banketą bus Globos komiteto parūpintos priemonės nuvykti ir grįžti į savus viešbučius.

Repeticijų metu Globos komitetas, vadovaujamas Vytauto Jokūbaičio, pavalgydins ir atveš, ir nuveš į jiems paskirtus viešbučius organizuotai.

2. Koliziejus talpina virš 16,000 žiūrovų. Sventės bilietų kainos žemesnės, kad tuo pritrauktume kuo daugiau svečių, ypatingai amerikiečių ir vyresnės kartos lietuvių iš Pensilvanijos ir kitur. Jei išparduosime daugumą bilietų, fi-

nansiniai gerai išsiversime. Sventės banketo kainos nėra didesnės negu kad jos buvo Pasaulio Lietuvių Dienose. Banketo pelnas, jei išparduosime bilietus, dings Sventės išlaidas.

3. Sventės finansų tvarkymas yra labai geros rankose (Andrius Mackevičius yra licenzijuotas buhalteris), o atskaitomybę duosime Internal Revenue Service, nes Lithuanian Folk Dance Festivals, Inc. yra ne pelno - ir nuo taksų atleidžiama - organizacija. Visos aukos bus kruopščiai tvarkomos ir visos išlaidos turės pateisinamus dokumentus.

4. Dalinai į šį Jūsų klausimą atsakiau pirmame klausime. Jaunimą globos ir jo saugumui rūpinsis to baltiaus komitetas, vadovaujamas Romo Zorskos. Salia to, tame jaunimo bankete bus ir dalis šokių grupių vadovų, kurių didžiulė patys yra dalis to paties jaunimo. Visuose viešbučiuose, kur apsistos šokėjai, Globos komiteto nariai ir tų grupių vadovai prižiūrės tvarką, kad jaunimas gerai pailsėtų ir padoriai draugautų.

Besirengdamas Sventei jaunimas įdėjo labai daug darbo ir nukeliavo daug mylių į repeticijas. Visi drauge - tėvai, vadovai ir komiteto nariai - pasistenkime, kad už įdėtą vargą jie gautų tinkamą atpildą. Pripildykime Sventės salę žiūrovais. Patys atvažiuokime ir raginkime draugus, pažįstamus ir bendradarbius kuo gausiau atvykti. Clevelandiečiai lietuviai Jūsų labai laukia ir darys viską, kad apie Sventę Jūs išsivežtumėte kuo geriausius išpūdžius.

Dr. Antanas Butkus
Sventės Rengimo
Komiteto pirm.

DVEJOPA DARBŲ LINKMĖ

Sia antraštė Dirvos š.m. gegužės 17 d. numeryje tilpo S. laiškais. Kadangi jame yra suminėtos kelios VII Laisvojo Pasaulio Lietuvių Sokių Rengimo komiteto pavardės, kaip to k-to pirmininkas jaučiu pareigą pasisakyti. Beje, tas laiškas nebuvo adresuotas man, ir ne JAV LB Krašto Valdybai, tai aš negaliu sutikti su S. teigimu, kad jis yra 'tarpusavio ryšių laiškas'. Jis iš esmės yra 'apeliacija' į aukštesnes LB institucijas.

Kadangi S. nenurodė to rašto autoriaus pavardės, dėl atsargumo ir aš suskaičiau praleistus ženklus, nosines ir kabličius. Tenka pagirti S. už kruopštumą, kantrybę, puikų lietuvių kalbos žinojimą ir gerą aritmetiką. To rašto kopiją 'oficialiai' gavau ir aš. Kadangi S. nepaminėjo autoriaus pavardės, susilaikysiu ir aš.

Dabar mėginsiu papunkčiui pasisakyti. Sventės k-tas turi dviejų rūšių blankus - lietuvišką ir anglišką. Nežinau, kodėl 'aplinkraštis buvo rašytas ant angliško blanko. To ne suprantu ir aš. Dėl lietuvių kalbos, jau minėjau, kad S. tą klausimą kompetetingai išanalizavo. Gaila, kad jo autorė neprašė mūsų pagalbos.

Noriu užtikrinti, kad k-to sekretorė šio rašto nerašė. Negaliu priimti, kad už šį raštą yra atsakingas visas Rengimo k-tas, nes be jo žinios jis buvo parašytas. Tad čia be reikalo kaltinama Kultūros Tarybos pirmininkė Ingrida Bublienė, ar žurnalistas Alfonsas Nakas, kuris yra Sventės leidinio redaktorius. Nesijaučiu kaltas ir aš. Ačiū S. už komplimentus, kad 'rimtai gerbiu mūsų kultūrą'. Ir dar noriu pridėti,

Brangios Sesės ir Broliai Lietuviai

Mūsų didžioji dauguma sielojamės jaunimo išlikimu lietuviais ir rūpinamės Lietuvos ateitimi. Jaunimas Lietuvoje ir dauguma mūsų jaunimo išveivijoje yra nuosirdūs, išsimokslinę ir patrijotinei nusiteikę lietuviai. Jie stengiasi atsispirti prieš nutautėjimą ir atiduoti savo duoklę Tėvynei, nors tai pilnai įvykdyti dėl pašalinių įtakų jiems yra gana sunku.

Didieji išveivijos parengimai, ypatingai šokių šventės, jiems yra didelė paspartis ir jie prie jos surengimo nuoširdžiai prisideda. Jau virš dviejų metų šokėjų grupės kruopščiai ruošėsi meninei programai, pasukodamos ilgas darbo valandas ir savo lėšomis nukeliavo daugelį mylių. Jų noras ir ryžtas kuo geriau atlikti šokių programą yra neabejotinas. Sventės rengėjai taip pat intensyviai vykdo ruošos darbus. Kas nuo komiteto priklauso, viskas gerai padaryta: suorganizuotas 250 asmenų choras, pasamdytas 59 asmenų orkestras, užsakyta modernus ir visapusiškai Sventei pritaikytas Koliziejus, parūpintos lėšos iš užsienio atvykstantiems šokėjams.

Kaip visos praėjusios Sventės neapsiėjo be geraširdžių lietuvių ir jų organizacijų aukų, negali apsieiti ir Septintoji. Nuoširdžiai dėkojame visiems jau auka prisidėjusiems ir maldaujame visų kitų nors mažą auka paremti Sventę. Sventės pagrindinis tikslas yra padėti mūsų jaunimui išsilaikyti lietuviais. Surodiant didingą Sventę, kuria jaunimas su pasididžiavimu galėtų gerėtis, rodydamas mūsų brangų liaudies meną saviems ir svetimačiams, daug prisidės prie jų noro išlikti lietuviais.

Sventė tik tada bus visapusiškai gerai pasisekusi, kuomet Koliziejų pripildysime žiūrovais. Kaip jau daug kartų minėjau, Clevelando lietuviai vieni to nepadarys, nes čia jų tiek daug negyvena.

Sventė tikrai įvyks, nes mes negalime apvilti mūsų jaunimo ir jų įdėto sunkaus darbo ruošiant programą. Būtų gėda ne tik prieš jaunimą, bet ir prieš amerikiečių aukštus valdžios pareigūnus, jeigu salė bus apituščia.

Vardan išveivijos lietuvių savivarbos ir tautinio solidarumo dar kartą kreipiuosi į Jus, sesės ir broliai lietuviai, gausiai atvykite į Sventę. Chicago, Detroito, New Yorko, Philadelphia, Pensilvanijos ir kitiems Rytinio pakraščio lietuviams kelionė nei ilga, nei vykstant grupėmis autobusu ar automobiliu, nėra labai brangi, o bilietai į Sventę specialiai pigūs, kad kuo daugiau joje galėtų dalyvauti. Clevelandiečiai lietuviai Jūsų visų labai laukia ir tikisi gausaus Jūsų atsilankymo.

Antanas Butkus
Dr. Antanas Butkus
Sventės Rengimo K-to
Pirmininkas

kad taip pat dar moku išlinkniuoti ir savo pavarde.

Toliau S. laiške išdėsto eilę teigimų (kuriems ir aš pritariu) dėl būtinumo išlaikyti kaip galima tobulesnę lietuvių kalbą visuose raštuose, o ne 'paleisti vadeles'. Vieno tik prašau, kad ateities istorikai nepažiūrėtų į šį 'tarpusavio ryšių raštą' kaip atestaciją visai Lietuvių Bendruomenės tarporganizacinei rašliavai. Apgailestauju, kad tame rašte yra ir daugiau netikslumų bei klaidingos informacijos. Tikiu, kad klaidingos informacijos ateityje niekas nebeskleis.

Dr. Antanas Butkus

KAIP LIETUVOJE GINAMA SOVIETINĖ TAIKA...

(Atkelta iš 1 psl.)

zinį kolonializmą' ir 'buržuazinę socialinę neteisybę', o ne daug ryškesnę sovietinę.

Lietuvos tikintieji savo pareikimuose karštai protestuoja prieš gresiančią NATO 'raketinę mirtį', bet visiškai nutyli Vakarų Europai rengiamą dar didesnio skaičiaus ir pajėgumo sovietinių raketų mirtį.

Visai teisinga Lietuvos tikinčiųjų nuomonė, kad nesutariančios šalys 'visus ginčytinius klausimus turi spręsti prie derybų stalo geranoriškų susitarimų būdu', bet kodėl ne nepadejuota, kad sovietai iš tų geranoriškų derybų pasitraukė?

Tiek to. Nereikalaujame, ko tarybinėje santvarkoje negalima ne prasižioti. Tuose tikinčiųjų katalikų atsišaukimuose kiek stebinanti naujiena yra tik ta, kad išspausdinta me tekste, nusižengiant tarybi nei rašybai ir dvasiai, popiežius vadinamas Sventuoju tėvu ir Bažnyčia rašoma didžiąja raide... Turbūt dėl stipresnio poveikio liaudžiai.

Panašų tarybinės taikos liaupsinimą gieda ir Lietuvos liuteronų vyskupas J. Kalvanas, pasikviesdamas paramai

ne tik Maskvos ir visos Rusijos ortodoksų patriarchą Pimeną, bet ir iš mirusiųjų keliamus Martyną Liuterį bei mūsų pirmosios lietuviškos knygos autorių Martyną Mažvydą.

Bet, kaip ir reikėjo tikėtis, narsiausiai už sovietinę taiką kovoja, ir 'buržuazinius karo kurstytojus' smerkia, Lietuvos TSR sentikių bažnyčios aukščiausios tarybos primininkas J. Jegorovas. Jis jau dabar, dar nekilus atominiam karui, pasiūkęs pagalbą Rusijos patriarchą Aleksiejų, patriarchą Pimeną ir biblinius apaštalus, ragina visus tikinčiuosius guldėti galvą už Didžiąją

Tėvyne. Ir turbūt ne be pagrindo, nes - šio popo liudijimu - rusų sentikių padėtis Lietuvoje yra daug geresnė negu katalikų. Jis sako:

'Visose sentikių bendruomenėse laisvai vyksta pamaldos cerkvėse ir maldos namuose, niekas nepersekioja tikinčiųjų. Civilinė valdžia nesikiša į bažnyčios vidaus reikalus, ir sentikių bažnyčios tikintieji dėkingi Tarybų valdžiai už TSRS Konstitucijos suteiktą tikėjimo laisvę ir labai piktnasi melagingais kapitalistinės spaudos postringavimais, kad žmonės Tarybų Sąjungoje tariamai persekiojami už tikėjimą... Mes nuoširdžiai mylim savo tėvynę-Tarybų Sąjungą, kuri yra taikos pasaulyje tvirtovė...'

Pasmerkęs amerikiečių neutronines bombas, 'peršingus', bacilas ir nuodus, J. Jegorovas jau beveik netiesioginiai grasiina ir JAV prezidentui Reaganui pranašaudamas, kad tasai ne tik 'žus nuo kalavijo', bet dar 'nepateks ir viešpaties karalystėn', kaip esą yra žadėjęs šv. Povilas. Bet mes galime garantuoti, kad ton 'karalystėn' tikrai nepateks ir popas Jegorovas, kuris sovietų grobuonišką politiką laiko taika ir žmonijos palaima, o tuos, kurie gina savo laisvę - karo kurstytojais.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Puikiausius kailius rasite

Chicagoje pas vienintelį lietuvių kailininką

NORMANĄ BURŠTEINĄ

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601
Tel. krautuvės (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

KŪRYBA IR MOKSLAS

Fausto operos uždangai nusileidus

Antanas Juodvalkis

Šių metų sezono Lietuvių operos valdybos (Lithuanian Opera Co., Inc.) statoma naujoje salėje kompozitoriaus Charles Gounod opera Faustas su choreografės Violetos Karosaitės Valpurgijos naktimi, buvo įvairiai komentuojama ir rodytas abuojumas. Net pats valdybos pirm. Vytautas Radžius, kalbėdamas per Mar gučio radiją ir kviesdamas lietuvių atvykti į Fausto pastatymą, neslėpė nepasitenkinimo per mažu dėmesiu šiai operai. Seselems kazimierėtėms atsisakius nuomoti Marijos aukšt. mokyklos auditoriją, esančią Marquette Parko Lithuanian Plazos centre ir kurioje nuolat buvo statomos operos bei įprasta lankytis, žmonės rodė pasimetimą ir neskubėjo bilietų pirkti. Žinant, kad ir operos spektaklius remia ir lanko daugiausia pensininkai (nors jau pradeda ištraukti ir vidurinioji karta) mažiau paslankūs naujovėms, jų neskubėjimas išgyti bilietus buvo suprantamas. Praėjus spektakliams, abejojančių ir nerangųjų grupei reikia pasakyti, kad jų nuogastis buvo be pagrindo.

Naujoji Morton East aukšt. mokyklos auditorija (2423 Austin Blvd., Cicero, IL) lengvai pasiekama Chicagos ir vakarienių priemiesčių lietuviams, o ir nuoma pigesnė. Iš Marquette Parko autobusu tik 30-35 minutės kelio. Paskutinę savaitę ir abejojančiai apsisprendę dalyvauti (gal pakluse pirm. prašymo?) ir išgijo bilietus. Rengėjų teigimu, per abu spektaklius dalyvavo arti 3,000 žmonių. Tokį skaičių per du spektaklius nebūtų sutalpinusi Marijos salė.

Naujoji salė turi 2,500 vietų gerą akustiką ir didelę sceną, kurioje laisvai galėjo judėti gausūs operos aktoriai, marširuoti kariai. Senojoje salėje vargu ar būtų įtilpusi Valpurgijos naktis. Vienu žodžiu, naujoji salė neapvylė lankytojų ir rengėjų, o paliko tikrai gerą išpūdį.

Tokioms nuotaikoms vyraujant Marquette Parko lietuvių tarpe, priartėjo Fausto spektakliai ir su neramiomis širdimis vyko į naująją vietą, nuogastaudami rasti pustūštę salę. Autobusas privežė prie pat durų ir įję radome erdviame prieškambariame jau laukiančių žmonių nemažą būrį, nors iki spektaklio dar buvo likę 45 minutės ir į salę durys buvo uždarytos. Įėjus — išpūdį dar labiau paryškino erdvi salė, balkonas ir plati scena su įprasta raudona užuolaida, prie kurios prisegta ir tradicinė rūtos šaka. Padedant mergaitėms susiradome vietą, įkiritom į patogias kėdes ir laukėme operos pradžios.

Dar nepakilus uždangai, pasirodė jaunas dirigentas

Arūnas (Robertas) Kaminskas ir, publikai plojant, prasidėjo spektaklis. Dirigento A. Kaminsko mostai lengvi ir santūri, orkestrantai ir solistai gaudė kiekvieną jo judesį. Jo rankose orkestras padeda solistams ir chorui, neužmušdamas jų savo skambesiu. Muzikas A. Kaminskas yra nauja jėga lietuvių muzikiniame gyvenime ir jo ateitis yra šviesi. Arūnas visą laiką dirba su šiuo Illinois orkestru, kurį sudaro 40 orkestrantų.

Uždangai pakilus, spalvingos dekoracijos atvėrė žiūrovams 16-jo amžiaus vokiečių miestų idomią statybą ir vaizdus. Dekoracijų puošnumas ir išdėstymas erdvoje scenoje sudarė žavingą vaizdą. Dekoracijos ir kostiumai atitiko to meto gyvenimui ir sudarė tikrovišką vaizdą.

Komp. Charles Gounod nepagailejo Mefistofeliui progų pasireikšti dainoje ir veiksmu, kur bosas Jonas Vaznelis parodė savo balso pilną pajėgumą ir sugebėjimą įsijausti į Mefisto rolę. J. Vaznelis per visą ilgą spektaklį dominavo mefistofeliškom išdaigom ir kerais.

Kiti solistai buvo savo vietose ir savo vaidmenis atliko gerai. Neprasikišo nė svečias D. Rowader-Faustas ir lygiavosi į visų bendrą lygį. Veteranas Algirdas Brazis, Valentino vaidmenyje, buvo tvirtas ir įtikinantis. Margarita — Anita Pakalniškytė, lietuvių operoje pasirodė pirmą kartą — turi puikią išvaizdą, gerą vaidybą ir malonų balsą. Sibelis — Margarita Momkienė, isimylėjusio jaunuolio vaidmenyje jautėsi tvirtai, nors žiūrovams kartais pasivaidindavo moteriškumas. Bernardas Prapuolenis — Wagneris ir Aldona Stempužienė — Morta neturėjo progų plačiau pasireikšti, bet savo vaidmenyse buvo geri ir įtikinantys.

Mefistas — Jonas Vaznelis "Fausto" operoje su vyrų chorą. Dešinėje Ziebelis — Margarita Momkienė.

"Fausto" operos pirmasis veiksmas. Kairėje Wagneris — Bernardas Prapuolenis, viduryje Valentinas — Algirdas Brazis su Margarita — Anita Pakalniškyte, dešinėje Morta — Aldona Stempužienė ir choras.

Operos stiprybė — choras ir čia pasirodė visame savo pajėgume ir be priekaištų atliko jiems skirtus vaidmenis: karius, studentus, kaimiečius. Išskirtina iš karo grįžtančių

karių triumfališka scena, kurioje išsiskleidė vyrų choro stiprumas.

Atskirai tenka paminėti choreografės Violetos Karosaitės sukurta Valpurgijos nak-

ties sceną ir kostiumus. Čia Violeta parodė savo sugebėjimą ir išradingumą, sukuriant atskiras baleto scenas. Čia Faustas gundė Eleną iš Trojos — Birutė Barodicaitė, Kleopatra — L. Gallardo-Brand, Phryne — Violeta Karosaitė, Messalina Valeria — Robin Norsog, Paris — Gordon Schmidt, demonai ir Harzo kalnų dvasios. Scenos erdvė ir dekoracijos, vaizduojančios kalnus kuriuose gyvena įvairios dvasios, praturtino pastatymą ir leido pasireikšti choreografės vaizduotei. Valpurgijos nakties scena užtruko apie 40 min. ir žiūrovams paliko pasigėrėtiną išpūdį. Nežiūrint dvasių vilionių ir gundymų, Faustas liko nepajudinamas, tebegyvenas Margaritos meile ir ilgesiu. Net ir Mefisto nepajėgė Faustas išjudinti.

Režisierius Christian Smith parodė savo sugebėjimą ir surado kiekvienam vietą. Nebuvo nei stumdymosi, nei pasimetimo. Galėjo prisidėti ir scenos erdvė, leidusi režisieriui laisviau veikti ir išvengti stagnacijos. Pastatymo vadovas Kazys Oželis ir scenos tvarkytojas Jonas Paronis meistriškai atliko savo paskirtis ir pertraukos bei atskiros scenos neprailgo.

Daug darbo įdėjo ir priešisekimo prisidėjo nematomi talkininkai: chormeisteriai — Alfonsas Gečas ir Emilija Sakadolskienė, akomponiatorius Robertas Mockus, apšvietimo tvarkytojas Dennis Mae. Grimas ir perukai — J. Balutis, Ed Meekin, Art Anthony. Dekoracijos ir kostiumai — Anthony Stivanello, New York.

UŽSKLANDAI

Tai toks bendras eilinio žiūrovo išpūdis, pamačius šeštadienio premjerinį pastatymą. Grįžtant prie operinių nuotaių laukiant Fausto pastatymo — rengėjai išgyveno nemalonias dienas, kai bilietų pirkimas ėjo per lėtai ir galėjo būti finansinė katastrofa. Tik pas (Nukelta į 6 psl.)

J. Tamulaičio nuotr.

OPEROS UŽDANGAI NUSILEIDUS...

(Atkelta iš 5 ps1.)

kutinėmis dienomis, operos vadovų kreipimasis per Margučio radiją ir paties P. Petručio nuolatiniai raginimai bei spaudos paakinimai išjudino neran giuosius ir salę pakankamai užpildė.

Nors į spektaklius žiūrovų gausiai susirinko, bet finansinės problemos vistiek liko neišspręstos. Operos pastatymai nuolat brangsta ir esamieji mėcenatai nepajėgia sudėti reikiamos sumos didėjančioms išlaidoms padengti. Operos vadovybei sudaro didelį galvosopį finansiniai reikalai, nors naujosios salės nuoma ir yra mažesnė. Lietuvių operai, išsilaikiusiai 28 metus ir iškėlusiai lietuvių vardą kitataučių ir amerikiečių tarpe, jos veiklos sustabdymas būtų nepakeičiamas smūgis kultūrinei veiklai. Reikėtų paieškoti naujų būdų esamai finansinei problemai spręsti. Greta turimų rėmėjų reikėtų paieškoti stambesnių mecenatų, kurie didesnėmis sumomis užtikrintų lietuvių operos veiklą. Yra ekonomiškai prasikūrusių lietuvių, kurie be didesnės skriaudos sau galėtų stambesnėmis sumomis remti operos vadovybės pastangas. Jei jau greta esančių mecenatų galima būtų surasti dar bent 20 tūkstančių, tai finansinės problemos išspręstų. Kol yra entuziastų ir energijos lietuvių operos veiklą tęsti, tai dėl finansinių išteklių stokos nereikėtų nutraukti ir palaidoti. Vienas kitas ne lietuvis talkininkas neturėtų būti priežastimi ši

didelį, reikšmingą darbą nutraukti.

Pirm. V. Radžiaus pareiškimu, Lietuvių opera susilaukė vietinės mokyklos dramos klases mokinių talkos, keičiant bei tvarkant dekoracijas ir sceną. Mokykla jiems net suteikė kreditus už šį darbą.

Lietuvių opera yra kryžkelėje ir svarstoma tolimesnė jos veikla. Lietuvių visuomenės šiltesnis pritarimas ir didesnė finansinė parama gali lemti prisidėti prie tolimesnio Lietuvių operos išlaikymo. Padėkime.

Visą administracinį ir organizacinį darbą dirba šios sudėties valdyba: pirm. Vytautas Radžius, vicepirmininkai - Vaclovas Momkus, Eglė Rūkštelytė-Sundstrom, Jurgis Vidžiūnas, sekretorė Valerija Zadeikienė ir išdininkas Bronius Zukauskas.

P.S. Operos valdyba šiais metais atsisakė, dėl lėšų stokos, nuo tradicinio pabaigtųjų pokylio, kuriame dalyvaudavo choristai ir mecenatai. Choristams tai būdavo vienintelis atlyginimas už jų pusės metų darbą. Vis dėl to neatsirado mecenato ar mecenatų, kurie būtų sumetę porą tūkstančių dolerių ir pabendrė su choro ir jų šeimos nariais. Taip mes vertiname lietuviškos kultūros ugdymo darbininkus!

PROJECT ENGINEER
Plastics manufacturer requires engineer with experience in automation of injection molding machines. Must have both automation and robotic experience in plastics. Press sizes range from 200 to 2,000 tons. For confidential consideration send resume including salary history and requirements to: Personnel Manager, Michigan City Plastics, Inc. 500 N. Roeske Avenue, Michigan City, IN 46360 EOE/M/F/H.

Tautos Fondo suvažiavimas (2)

EMILIJA ČEKIENĖ

sos likutis buvo 123,536.00. Kontrolės komisija susidedanti iš A. Čempės, P. Ažuolo ir L. Tamošaičio pranešė, kad išdas, vedamos knygos ir visi pateisinami dokumentai pavyzdingai tvarkomi.

Pranešimus padarė Kanados Atstovybės pirm. A. Firavičius ir kiti TF padaliniai. Firavičius pasidžiaugė kanadiečių lietuvių patriotizmu remti Lietuvai naudingus darbus.

Po pranešimų vyko diskusijos. Pažemėnas iškėlė Liberty radijo reikšmę Lietuvai, kad geriau turėti tokią negu jokios. Tačiau dr. K. Jurgėla pabrėžė, jog mūsų tikslas kovoti tik už laisvą nepriklausomą tėvy-

nę Lietuvą ir plojimais jam buvo pratarta.

VLIKo vardu pranešimą padarė L. Grinius. Jis pasidžiaugė, kad TF didėja ir nariais ir lėšomis ir tai reikšminga.

Mandatų komisiją sudarė A. Katinienė, J. Pumpu-tienė ir J. Vytuvienė, kurios paskelbė, kad teisėtų balsų buvo 2750. Nominacijų komisiją sudarė K. Jurgėla, P. Ažuolas ir K. Bačiauskas.

Buvo perrinkta ta pati vadovybė įvertinant jos atliktus didžius darbus Lietuvai.

Vakare 7 val. įvyko Tautos Fondo dešimtmečio paminėjimo iškilminga vakarienė, kurios meninę programą atliko akt. V. Žukauskas.

Kviečiame įsigyti šiuos leidinius

Lietuvių Enciklopedija 36 tomai	\$366.00
Encyclopedia Lituanica 6 tomai	\$125.00
Vinco Krėvės Raštai 6 tomai	\$32.60
Iš mano atsiminimų — Petras Klimas	\$13.25

Laukiame užsakymų papildomam L. E. tomui.

Užsakymus siųsti: J. Kapočius, P O Box 95, Sq. Boston, MA 02127
Telef. dieną (617) 268-7730, vakarais (617) 282-2759.

DOVANOS GIMINĖMS LIETUVOJI

Nauji pasikeitimai ir pertvarkymai siuntiniams į Lietuvą siųsti: Nuo rugpjūčio 1 siuntėjas jau negalės sumokėti maitą. Sena tvarka, sumokant maitą čia, siuntinių užsakymus priimame iki liepos 16-os 1984 m. Visi seniau skelbti mūsų siuntiniai galioja.

Siuntinys Nr. 2 — 1984

3 m. šilkinio aksomo suknelei; 3 m. labai geros vilnonės medžiagos eilutei; 2 sv. vilnonių siūlų; 3 vilnonės gėlėtos skarelės, 1 didelė vilnonė plona gėlėta vakarinė skara; nepermatomo nailono medžiaga suknelei; 1 pora „wrangler“ rumbuoto aksomo jeans; 1 pora denim jeans.

Šio siuntinio kaina su maita ir persiuntimu \$450.00.

Į šį siuntinį dar galima padėti 7 svarus įvairių prekių.

Žemiau siūlome keletą naudingų dalykų (kaina su maita):

Dirbtinio minko kailis paltui, DeLux, sveria 6 sv.	\$10.00
Jeans, rumbuoto aksomo, „Wrangler“ arba „Levi“	\$42.00
Vyriškas arba moteriškas megztinis	\$50.00
Vilnonė arba šilkinė skarelė	\$12.00
Teleskopinis lietsargis	\$12.00
Vyriški arba moteriški pusbačiai	\$48.00
Puiki medžiaga suknelei	\$40.00
Šilkinio aksomo medžiaga suknelei, 3 m.	\$60.00
Aksomo medžiaga kostiumui, dvigubo pločio, 3 m.	\$76.00
Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 m.	\$70.00
Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 m.	\$80.00
Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 m.	\$100.00

Šiuos maisto produktus galima siųsti su rūbais: 1 sv. arbatos — \$8.00, 1 sv. nescafes — \$12.00, 2 sv. pupelių kavos — \$14.00, 1 sv. šokolado — \$7.00, 40 cigarečių — \$5.00.

Sudarant siuntinį savo nuožiūra reikia pridėti \$60.00 persiuntimui.

Siunčiame pramogines ir kitokias muzikos plokšteles.

BALTIC STORES, LTD.

(Z. JURAS)

11 London Lane, Bromley, Kent.

BRI 4HB, ENGLAND

Tel. 10 460 2592

“Amber Holidays”

1984 M. EKSORSIJOS Į LIETUVĄ

iš BOSTONO ir NEW YORKO

LIEPOS 18 — — \$1361.00	RUGPIŪČIO 1 — — \$1361.00
GEGUŽĖS 30 — — \$1361.00	RUGPIŪČIO 13 — — \$1528.00
BIRŽELIO 11 — — \$1315.00	RUGSĖJO 5 — — \$1361.00
BIRŽELIO 18 — — \$1528.00	RUGSĖJO 17 — — \$1127.00
BIRŽELIO 20 — — \$1361.00	RUGSĖJO 26 — — \$1142.00
LIEPOS 9 — — \$1618.00	SPALIO 3 — — \$1268.00

Kelionių ilgis nuo 10 iki 16 dienų — įvairūs maršrutai — Vilnius, Ryga, Talinas, Maskva, Leningradas.

Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu. Grupės lydės vadovai.

Registracijos, informacijos reikalu skambinkite
1-800-722-1300 (Toll Free)

Iš Massachusetts ir Kanados: 1-617-268-8764.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway

P. O. Box 116,

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Istaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDZIŪNAS.

Norintiems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkom dokumentus.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES. REGISTERED TRAVEL AGENT # TA 0324

Tautos Fondo suvažiavime pranešimus padarė TF Tarybos pirm. A. Vakselis, TF valdybos pirm. J. Giedraitis ir išdininkas V. Kulpa. J. Giedraitis atkreipė klausytojų dėmesį, kad narių skaičius padidėjo iki 1300, o 1983 m. pabaigoje lėšų buvo virš trečdaliao milijono dolerių. Kas metinės VLIKo-TF išlaidos pareikalauja apie 130,000 dol. Aukų rinkimas daugiausia vykdomas laiškais, kurių išsiuntinėjama apie 11.000. Paveikia aukotojus ir prel. Jono Balkūno įkalbėtas gyvas žodis per radiją. J. Giedraitis pareiškė dėkinumą advokatei dr. Šveikauskienei ypač už patarimus testamentų vykdyme, kuri dirba nemokamai ir dar TF auksa. Jis taip pat priminė Marijos Noreikienės dalį įnašą, kur ji padarė pranešimus Londono lietuviams ir kitiems Europoje, kaip TF vicepirmininkė.

J. Giedraitis pabrėžė, kad prie TF veikia jam pavaldus Laisvės Išdas. "Jo turtas neliečiamas, bus naudojamas Tautos Fondo uždaviniais Lietuvai išsivadavus iš pavergties." Į L. L. Išdą eina visi testamentiniai palikimai, jei testatoriaus nėra nurodyta kitaip. Mūsų tikslas, sakė prelegentas, Lietuvos Laisvės išdą užauginti tiek, kad galėtų vien jo palūkanos finansuoti visą VLIKo-TF veiklą. Šiandien L. L. Išdas turi apie 210,000, o jis įsteigtas tik 1979 m. Jis paminėjo ir TF atstovybių veiklą, iš kurių bene stipriausia yra Kanadoje, kuriai pirmininkauja A. Firavičius su dideliu atsidėjimu ir pasišventimu jau daugelį metų. Kanada jau suaukojo apie trečdalį milijono. Ne mažiau dirba ir kitos TF atstovybės pagal savo gyvenamą vietą galimybes. Florida auksa daugiausiai, įsisteigė kelios atstovybės. Ten gyvena prel. Jonas Balkūnas ir VLIKo pirm. dr. Kazys Bobelis.

Baigdamas TF pirm. J. Giedraitis dėkojo visiems už malonų bendradarbiavimą, pasišventimą ir įdėtą darbą.

Izd. V. Kulpa pateikė labai kruopščiai paruoštą finansinę apyskaitą, kurios kopijų buvo paruošta kiekvienam dalyviui. Praeitų metų gruodžio 31 d. TF ka-

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ — **PARAMA**

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkas J. Mažeika

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

Ar mes nemylime savo vaikų?

(DISKUSINIS LAISKAS)

Pastaruoju metu kažkodėl vis dažniau skaitome ir girdime priekaištų, kad vyresnioji karta esą pakankamai nesirūpinanti savo jaunimu, dėl to jis ir nuspūra nuo lietuviškos šeimos ir visuomenės. O iš tikrųjų net graudu, kad tokia nesąmonė yra skelbiama rimtų žmonių ir rimtų laikraščių.

Na gal mes esame visuomeninėje veikloje priraugę per daug brogos, per daug apsipešioję patriarchų barzdas kovoje dėl praeities ir nelygiai pasidalinę karžygių nuopelnus, bet istorija niekad negalės išsivijos kaltinti, kad tėvai nemylėjo savo vaikų. Juk viskas, kas tik čia statoma, kuriama ar net griauinama, yra skirta tik mūsų brangaus jaunimelio materialinei gerovei, džiaugsmui, sveikatai ir laimingai ateičiai.

Savo jaunimo lietuviškam švietimui ir auklėjimui mes pristeigėme mokyklų, kurių mokslą paverčiame žaidimu, kad mūsų vaikučiai nepavargtų, būtų linksmesni, o lietuviybę įsisavintų lyg ir netyčia...

Mūsų vyresniosios kartos kūrėjai lietuviškam jaunimui daugiau negu pakankamai prirašo ir poezijos, ir romanų, ir dramos veikalų, kurių jis dabar neskaitytų dėl atliekamo laiko stokos, bet užtat visa tai su pasigėrėjimu pavartys senatvėje...

Jaunimui pasilinksminti mes rengiame ir šokių fes-

tivalius, bei kitas pramogas, kuriose jam nereikia nei varginančiai lietuviškai skaityti, rašyti ar kalbėti, o pakanka tik klausyti muzikos ritmo ir duoti jaunom kojom valią...

Be to, tėvai iškilmingai dalyvauja savo vaikų mišrioje vedybose ir jas nepaprastai poetiškai ir patriotiškai aprašo spaudoje, tuo didindami jų garbę; suorganizuoja savo rezidencijose abiejų lyčių bendrus pasikirkimus; apmoka iš restoranų atsivijusias skolas; mamos pamoko savo dukreles, kaip reikia be jokio pavojaus mylinėti, o seneliai — savo anūkus, kaip greičiau atsipagirioti be galvos skaudėjimo. Mes savo jaunimui duodame net tiek, kiek jis neapžioja, — tarsi kūdikiui grūdama į koserę monų košę, kurią tasai rėkdamas ir spardydamasis

net išspjauna.

Tad ar mes nemylime savo vaikų?

Jonas P. Karpauskas,
aštuoniolikos anūkų
senelis

MUMS RAŠO

UŽMIRŠTAS KLAUSIMAS

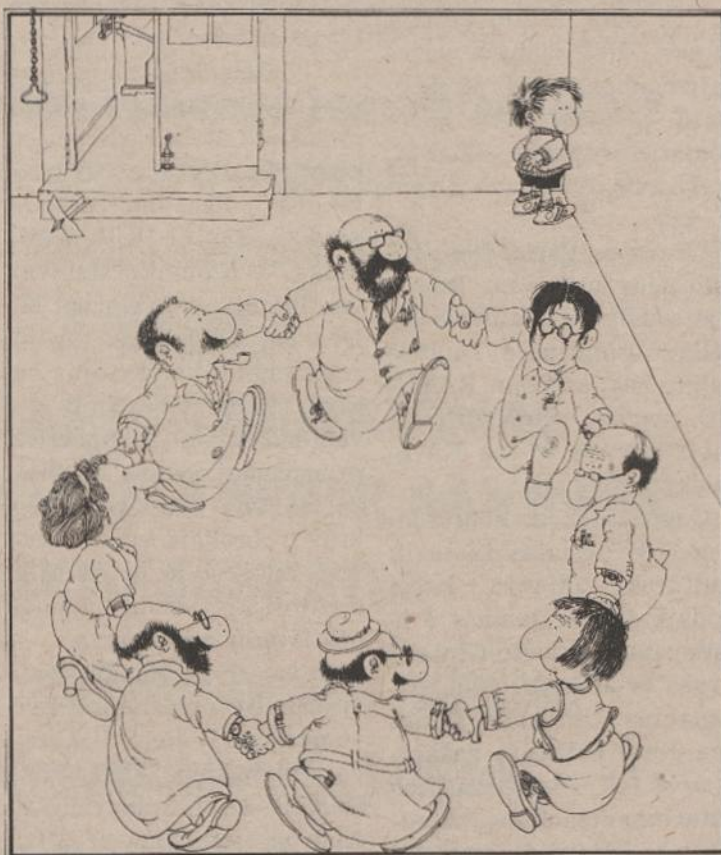
Redakcija yra gavusi tokią vaiko ranka rašytą laišką:

Ulbauja poetai: žemė —
motinėlė,
žemė mus pagimdė ir
gyvent prikėlė,
žemė mus maitina, laimės
tinklą audžia,
Amžių panešiojus, į save
įglaudžia, —
O nieks nepaklausia nei
žemelės žvyro,
Kaip ji mus pagimdo, jei
neturi vyro?

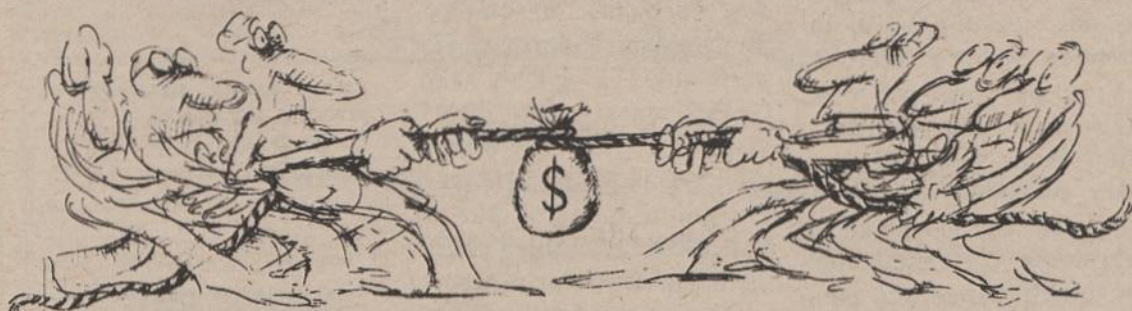
DVASINĖS SVEIKATOS PATARIMAI

• Jeigu, nesutaikomai susipykus su veikėjais, apsemia depresija ir, nebojant jokių patriotinių argumentų, net kyla noras iš keršto grįžti į tarybinę Lietuvą, tai kasdien skaityk savo banko knygutę, skaičiuok didėjančius procentus, pasverk savo namų, automobilų, televizorių ir kito tur-

Jubiliejinė tautinių šokių šventė 2000 metais Chicagoje

VARŽYBOS DĖL DIDESNĖS VERTĖS LAIMĖJIMŲ...

"Stambi Lietuvių fondo parama menai, LB Kultūros tarybos premijų pavidalu teikiama dailininkams, rašytojams, aktoriams ir kitiems kultūrininkams, nepaprastai padidino mūsų kūrybinį veržlumą ir net pažadino kūrėjų intensyvias varžybas dėl didesnės vertės laimėjimų." (Ištrauka iš vieno laureato pseudoniminio straipsnio).

A. G.

IŠ PESIMISTO POSMŲ

Ar verta aukotis už tą, kursai valdo,
Dėl savo idėjos tau antausius skaldo
Ir taikos dar koja į kelnes įspirti,
Kad šuoliais skubėtum už gyvą numirti —
Užtrokštu velėna užklotas griovys,
Užtrokštum velėna užklotas griovys,

Ar verta gyventi, kad būtumei šventas, —
Badauti, kentėti nuo budelių vantos,
Kurti Viešpačiui maldą, sunkt velniui degutą,
Kad amžiai žinotų, kaip kailį tau skuta,
Jei žmogui tarytum šuneliui pakanka
Įkasti šventajam į ištiestą ranką,
Kad liktum pasaulio šviesioj atminty
Ilgiau nei šventi?

Ar verta mylėti, blakstienas užmerkus,
Bučiuoti, kol lūpos atšiuropsta kaip tarkos,
Už tai, kad po laimės akimirkos bluosto
švelnutė rankelė tau plikę paglosto
Ir, kai nebelieka jaunystės jėgų,
Paprasto daugiau pinigų?..

to vertę bei visus čia tau iki šiol skirtus spaudos liapsinimus atversk į atitinamai suredaguotus praekiusmus. Tai paveikia nuotaišką labai raminančiai.

• Pavydėdamas kitiems literatūros ar kito meno premijų, niekad nebandyk tuojau pat ką nors kurti geriau už anuos "palaimintuosius", nes pavydas nėra talentas, ir jis gimdo tik diletantus. Taigi palauk, kol atvės užgauta širdis.

• Jeigu kankina nemiga, nemėgink užsimerkęs prisiminti savo laimingos jaunystės laikų, nes gali netyčia akyse šmėkštelti palyginamasis vaizdas, į kokį šunsnukį pavirtai nuo kūdikėlio dienų. Tada jau garantuotai iki ryto neužmigtum.

• Jeigu esi dorovingas žmogus, tai nedėvėk dieną tamsių akinių, nes jie pažadina prisnūdusius nakties geidulus, ir gali dienos šviesoje susikompromituoti.

BAISIOJI NAKTIS

Vienas mūsų skaitytojas šiomis dienomis atsiuntė šią nuotrauką ir savo dukrelės vestuvių aprašymą, kurio ištrauką čia spausdiname, praleisdami tik per stiprius keiksmazodžius.

"...Mes labai džiaugėmės ir didžiavomės, kad mūsų vienturtė Sigitė, ilgokai ieškojusi laimės Ka-

lifornijoje, pagaliau išteka ne už kokio kaimo Jurgio, o, kaip ji gyrėsi, už įžymaus Hollywoodo artisto Diego Hurtado de Primavera. Esą ji dabar būsianti irgi tokia išgarsėjusi filmų žvaigždė, kaip ir anos kitos lietuvaitės.

Taigi, nesigailėdami pinigų ir, pagal kitų pavyzdį, iškėlę virš savo rezidencijos net vėliavą, mudu su žmonele surengėme jaunavedžiams šaunias lietuviškas vestuves su senoviškomis apeigomis ir net piršlio korimu, ir gausus garbinų svečių būrys visą dieną

smagiai pasilinksmino, o mūsų žentas ir lietuviškai išgėrė. Bet kadangi jaunieji dar nenorėjo važiuoti į savo kažkur turimus palocius, tai pirmai nakčiai užleidome jiems visą erdvę mūsų rezidencijos antrąjį aukštą.

Deja, daug neaiškindamas, pasakysiu jums tik tiek, kad po vidurnakčio tenai atsivėrė tokia pekla, jog visame aukšte neliko nė vieno sveiko lango, mūsų brangios vazos ir kiti suvenyrai subyrėjo į trupinius, mūdviejų su mamute dailininko gaminti paveikslai supjaustyti peiliu, o naujausia patalinė išlėkė pro

(Nukelta į 8 psl.)

Po rusiškuoju batu...

KÜNSTLER DER UDSSR

GESANGS- UND TANZGRUPPE AUS LITAUEN BJELORUSSLAND RUSSLAND

THEATER IN DER LEOPOLDSTRASSE 17 · FREITAG, 4. MAI · 20 UHR

Muenchene gegužės 4 d. buvo surengtas sovietinis koncertas, kuriame šalia rusų ir gudų, kaip mažosios estrados dainininkai dalyvavo ir du lietuviai — broliai Frankoniai. Koncertą rengė sovietų piliečių klubas ir bavarų draugija. Čia spausdiname plakato nuotrauką, kurioje pavaizduoti sovietijos menininkai. "Didžiajam broliui" tampant armoniką, lietuvių porėlė šoka po rusiškuoju batu...

Pro mėlynus akinius...

(Atkelta iš 7 psl.)
langą į purvyną. Vadinasi, teko šauktis pagalbos policijos, kuri tą mūsų staiga pasiutusį žentą čia pat surakino ir išsivežė spaviednei. Bet mūsų vargšė Sigutė nuo sumušimo dar ir šiandien visa mėlyna, nes tas rakalis ne tik aprovē jai lietuviškas kaseles ir sukreivino nosį, bet dar taip įspyrė jai į kryžių, kad ir

dabar negali be baisių dieglių atsisėsti ant sėdynėlės.

Ir taip mudu su mamute kasdien verkiame, ir laukiame to pasiutėlio teismo, o šigutė kenčia ir tyli. Tai turėtų būti pavyzdys ir kitiems.

Nelaimingas tėvas

WANTED JOURNEYMEN or 1ST CLASS SKILLED PRINTING OFFSET STRIPPERS WILLING TO RELOCATE

Growing Web printer in Miami, FL, has openings for quality orientated persons. Good benefits. Send resume to AVANTI PRESS INC., 13225 NW 42nd Avenue, Miami, FL, 33054. Att: Richard Blackburn. (20-23)

Politinių studijų konferencija New Yorke

Š. m. gegužės 11 ir 12 dienomis PLB-nės, JAV LB, Kanados LB ir Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos organizuota politinių studijų konferencija PLB vicepirm. ir PLB politinės komisijos pirm. A. Gečio rūpesčiu ir LB New Yorko Apygardos pirm. A. Vakselio globojama.

Pirmą dieną vyko Estų namuose, Mannhattene, o antrąją dieną Lietuvių Kultūros židinyje. Abi dienas buvo visa eilė gerai pasiruošusių kalbėtojų ir aktyviai dalyvaujančių diskusijose sprendžiant Pabaltijo valstybių klausimus.

Charles Lichenstein, buvęs JAV ambasadorius prie Jungtinių Tautų nušvietė galimybes Pabaltijo valstybių klausimo iškėlimą Jungtinėse Tautose. Buvęs Lenkijos ambasadorius dr. Zdzisław Rurarz optimistiškai kalbėjo apie Sov. Sąjungos planus Pabaltijo valstybėse.

Daug dėmesio sukėlė Sovietų Sąjungos prasižengimai su Helsinkio aktu Pabaltijo valstybėse. Apie tai informavusi Cathy Fitzpatrick U. S. direktorė Helsinkio Watch Sov. Sąjungos ir Rytų Europos reikalams klausytojų nepatenkino, per maža su tuo klausimu susipažinusi. Ilgiau užtrukęs klausimas Svarba ir galimybės etninių tautinių grupių veiklą koordinuoti žmogaus teisių gynbos srityje. Tą temą aiškino Adam Simms, JAV žydų Kongreso žmogaus teisių direktoriato vedėjas, kuris gavo nemažą pritarimo. Ludmila Thorne, Susannah Sirkin ir kiti.

"Europos Parlamento rezoliucijos nutarimų Pabaltijo valstybių klausimo iškėlimo Jungtinėse Tautose galimybes kalbėjo BATUNO nariai: Jutta Ritsoo, Ints Rupners ir Ina Navazelskytė.

Gegužės 12 d. konferencija buvo tęsiama Lietuvių Kultūros židinyje, kurią atidarė Gintė Damušytė ir vadovauti pakvietė Gintarą Grušą ir Joną Urboną. Algimantas Gureckas skaitė ilgą gerai paruoštą paskaitą apie Jaltos konferencijos nutarimų atšaukimą, panaikinimą įrodinėjamas tos Jaltos konferencijos pradžią, tolimesnę eigą ir neteisėtumą. Jis pabrėžė, kad ten Lietuva nebuvo parduota, nes, jei taip būtų, tai šiandien nebūtų Lietuvos okupacijos nepripažinimo. Jis sakė, jog tik paskutiniu laiku dabar apie Jaltą pradedama nuomonės plaukti į kongresą. Dėl šio klausimo svarstymo bei reikalavimo sutartį panaikinti buvo įvairių nuomonių.

A. Vakselis pasakė, kad jei LB būtų pasitarus su VLIKu, ir ALTu, tai šis

EMILIJA ČEKIENĖ

klausimas būtų kitaip sprendžiamas. Jam atsakė, kad nutarimas buvo padarytas viso LB seimo, ne kurios vienos komisijos. Ilgiau buvo sustota prie Vilniaus klausimo, dėl kurio pasisakė A. Gečys, B. Nainys, Danys iš Kanados, T. Remeikis ir kt. Manoma, kad lenkai nuo Vilniaus neatsisakys ir mūsų draugais niekuomet nebus.

Lietuvos generalinis konsulas A. Simutis pareiškė savo asmenišką nuomonę, jog nesutinka su A. Gurecku Jaltos panaikinimo atšaukimo klausimu, bet priminė, jog mes mokame gerbti ir kito nuomonę. Manau, sakė jis, kad JAV LB per greit padarė sprendimą, kurs gali nesutikti su daugelio kitų nuomonių.

Kitas daug dėmesio atkreipęs klausimas buvo OSI Specialių Investigacijų Įstaiga. Apie tai labai nuosekliai painformavo latvis adv. Ivars Berzins, nesenai apgynęs J. Kungio bylą. Jis išryškino visus sovietų KGB ir žydų melo metodus neteislingai apkaltinant nekaltus žmones. Jis priminė, kad šiai kovai reikalinga daug lėšų, kurių netrūksta žydai įsteigę tam specialius fondus.

Sekantis klausimas buvo svarstytas problemų išsivijos pabaltiečių veiksmų veiklą koordinuojant. Vadovavo T. Remeikis. Gerai paruoštus pranešimus padarė Pasaulio Latvių Federacijos pirm. dr. Olgerds Pavlovskis, Estų Pasaulio Tarybos pirm. L. Savi ir PLB pirminką V. Kamantą atstovavęs Draugo redaktorius M. Drunga. Kiekvienas iš jų supažindino klausytojus su savo kraštų dabartiniu gyvenimu sovietų okupacijos priespaudoj ir apie bendradarbiavimą su pavergtų kraštų broliais. Čia aktyviai reikišėsi ir klausytojų auditorija ir bendro nuomonės išvadų nepadaryta.

Gyvai ir įspūdingai praėjo PLJS simpoziumas, kur vispusiškai ir ilgai diskutavo Olimpiados klausimus. Kalbėjo D. Juozapavičiūtė, Audrius Remeikis ir PBJ S-gos pirm. Gintaras Grušas. Po ilgesnių diskusijų pareiškė, kad jaunimas nesupranta vyresniųjų ginčų. Jei nuomonės, nesutampa tai nereiškia, kad mes turim pasitraukti iš veiklos, sakė Grušas, mes galim dirbti atskirai. Visi rūpinamės tais pačiais reikalais ir pasikui galim susitarti, kas ir ką atliks ar atliko. Tam buvo pareikšta pritarimo.

Čia iškilo ir tautos populiarinimo klausimas. Vieni pasisakė už sportą, kad tik per sportą iškyla tautų herojai. Buvo primintas Vitas

Gerulaitis. A. Gečys priminė Solženiciną, kurs visam pasauliui yra žinomas.

Aplamai ši politinių studijų konferencija praėjo darbingoj nuotaikoj nors ir skirtingos nuomonės buvo daugumoje reiškiamos. Dalyviai su dideliu dėmesiu klausėsi, davė klausimus prelegentams ir patys atsakinėjo diskutuojant skirtingas nuomones.

Konferencijai pasibaigus didžiojo židinio salėj buvo iškilmingas pagerbimas kun. Kazimiero Pugevičiaus, Lietuvių Informacijos Centro įsteigėjo ir plataus masto lietuviškų organizacijų darbuotojo. Čia dalyvavo apie 200 žmonių. PLB vicepirm. ir politinės komisijos pirm. Algimantas Gečys supažindino su šio banketo tikslu ir vadovauti pakvietė PLB vicepirm. Mildą Lenkauskienę. Apie kun. K. Pugevičiaus nuopelnus Lietuvai gerai pasiruošęs kalbėjo Linas Kojelis, Baltųjų Rūmų pareigūnas. Jis perdavė ir prezidento Ronald Reagan linkėjimus kun. Pugevičiui.

Sveikino Lietuvos generalinis konsulas A. Simutis, PLB vykdomasis vicepirm. Tomas Remeikis, adv. Bacevičius, Kanados LB pirm. pabrėždamas, kad jo nuopelnas yra informacijos centras ir įteikė medalį ir šiam centrui 1000 dol. Sveikino dr. A. Butkus JAV LB vardu. Krašto valdybos pirm., A. Vakselis Lietuvių Bendruomenės New Yorko Apygardos, VLIKo garbės pirm. dr. K. Valiūno vardu ir Tautos Fondo vardu. G. Damušytė ir Rasa Razgaitienė bendradarbių vardu, A. Lukoševičius Ateitininkų, V. Volertas šv. Kazimiero Metų Komiteto pirm., K. Česonis, V. Rukšys, A. Balsys, A. Masionis plačiau nušvietė kun. K. Pugevičiaus nuopelnus.

Po oficialios dalies buvo meninė programa, kurią atliko solistė Nerija Lnevičiūtė - Kasparienė visiems jau gerai pažįstama ir laukiama viešnia.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

SEABROOK ISLAND
COMPANY

COME & JOIN OUR TEAM

This fabulous luxurious sea side resort community has immediate openings for the following positions:

SMALL ENGINE MECHANICS
UTILITY MECHANICS
CARPENTERS
SECURITY GUARDS

Excellent benefits & working environment.

If interested in any of the above, Please apply at Personnel Dept.

SEABROOK ISLAND
COMPANY

P. O. BOX 32099 JOHNS ISLAND
CHARLESTON, S. C. 29417
(21-23)

Simon Travel
nauju pavadinimu

AUDRA Travel
kviečia keliauti kartu

10 DIENŲ LIETUVOJE
Gegužės 15 Rugsėjo 4

13 DIENŲ SU GIMINĖMIS!!!

Gegužės 29	Liepos 4	Rugpjūčio 9
Birželio 27	Liepos 12	Spalio 2
	Liepos 26	Gruodžio 19

VIENOS SAVAITES

Gegužės 21	Rugsėjo 10
Liepos 10	Spalio 2

Skridimai numatyti patogiomis prancūzų ir suomių oro linijomis.
Kelionės lydimos patyrusių palydovų.

Mūsų įstaigoje jūs gausite geriausią patarnavimą:

- sutvarkant dokumentus iškviatimams
- nuperkant automobilius, kooperatinius būtus bei kitas dovanas giminėms Lietuvoje
- tarpininkaujant bei suteikiant ypač gerą finansinę paramą, greitą ir labai naudingą giminėms Lietuvoje palikimų sutvarkymą.

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnių žinių teiraukitės nauju adresu:
1576 Bloor St.W., Toronto, Ont., Canada, M6P 1A4
(Priešais Lietuvių namus)
Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060
Telex 06-986766 TOR
Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2159872
Savininkė — Audronė Našlėnaitė-Simon

Neužmirštama Prezidento Smetonos viešnagė Pittsburghe

POVILAS P. DARGIS

Jau daug metų prabėgo, kaip 1941 metais balandžio 27 dieną mus Pittsburghe aplankė Lietuvos Respublikos Prezidentas Antanas Smetona.

Pittsburghe veikė draugijų sambūris vardu: "Lietuvių Organizacijų Sąjunga, Vakarinėje Pensylvanijoje". Šioje organizacijoje dalyvavo visų patriotinių lietuvių organizacijų atstovai. Man teko būti jos pirmininku. To centro tikslas buvo rūpintis lietuvių tautiniais ir kultūriniais reikalais. Šis organizacijų centras pakvietė ir prezidentą A. Smetoną atvykti į Pittsburghą.

Verkė mūsų atstovai, kai Sovietų Rusija okupavo Lietuvą. Jie su džiaugsmo ašaromis sutiko, išsigelbėjusį nuo bolševikų Lietuvos Respublikos prezidentą, kai jis, kaip pabėgėlis, atvyko į šį laisvės kraštą — Ameriką.

Pittsburghiečiai, buvo vieni iš pirmųjų, kurie pakvietė jį atvykti į Pittsburghą, kad pagerbus ir išgirdus iš jo tuos didžius

vargus ir priespaudą, kurią dabar kenčia mūsų broliai ir sesės Lietuvoje.

Prisimenu, kaip šiandien, tą balandžio 27 dieną, pietų metu, kaip šimtai lietuvių rinkosi į Pensylvanijos geležinkelio stotį sutikti Lietuvos Respublikos Prezidentą. Jo laukė ir Amerikos Legijono orkestras. Visi stotis buvo papuošta

Amerikos ir Lietuvos vėliavomis...

Ižengus prezidentui į geležinkelio stotį, legijono orkestras (kurių buvo virš 50) sugrojo JAV ir Lietuvos himnus. Jauna lietuvaitė Rūta Grėbliūnaitė (apsirengusi liet. kostiumu) įteikė gėlių puokštę poniai Smetonienei. Po to, šimtai lietuvių žygiavo net iki pat

Iškarpa iš Pittsburgh Post Gazette 1941. 4. 20

Superior Savings ASSOCIATION

**MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ
SANTAUPŲ INDĖLIUS**

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki
\$ 100,000.00

**NAUJAS PATARNAVIMAS
ATIDARYKITE SUPERIOR SAVINGS
ČEKIŲ SĄSKAITĄ**

Operacijos atliekamos be jokio mokesčio

Už įnašus mokame 5 1/4% palūkanų

PASKOLOS NAMAM IR STATYBAI

ATLIKITE VISAS FINANSINES OPERACIJAS

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS:

Kasdien nuo 9:30 iki 4:00, penktadieniais 9:30 iki 6:00,

šeštadieniais 9:30 iki 2:30, pirmadieniais uždaryta.

PRIKLAUSOMA LIETUVA. Man teko plačiai apibudinti prezidento Smetonos asmenybę ir jo nuopelnus Lietuvai, mat jį asmeniškai pažinojau būdamas studentu Lietuvos universitete.

Apie prezidentą Smetoną rašė amerikiečių didžioji spauda, idėdama ne tik jo paveikslą, bet sykiu aprašydama Lietuvos padėtį ir mūsų visų pasiryžimą kovoti ir dirbti už jos nepriklausomybės atstatymą.

Būdamas Pittsburghe prezidentas ir ponias Smetonienė lankėsi "Lietuvių kaima baryje" Pittsburgho Universitete ir taip pat turėjo progos būti svečiuose šv. Pranciškaus Lietuvių Seselių vienuolyne.

Reikia pažymėti, jog prezidentas Smetona nepamiršo pittsburghiečių nes 1942 metais vėl su adv. Antanu Oliu ir ministru Norim atvyko į Pittsburghą, kur buvo surengtos viešos prkalbos. Publikos susirinko tiek daug, kad pritrūko vietų vėliau atsilankiusiems.

Atvykę svečiai ragino susirinkusius jungtis į organizuojamas Centrinės organizacijos Lietuvai gelbėti ir jas remti.

Mes niekad, niekad neužmiršime prezidento A. Smetonos atsilankymo Pittsburghe. Mes visi džiaugiamės jo atvykimu į Pittsburghą ir visi verkėme, kai jis, netikėtai, gaisre Clevelande, prarado savo gyvybę.

HOTEL SCHENLEY
PITTSBURGH, PA.

*Paul Dargis, inobius
proprietor of the Hotel Schenley, in
Pittsburgh, Pa. He is a
member of the Lithuanian
American Club.*

Prezidento A. Smetonos padėkos žodelis Povilui Dargiui.

MATAS & TURNER REALTY

501 EAST 185 ST., EUCLID, OHIO 44119
486-2530

RITA MATAS — Broker — G.R.I. — C.R.A.
(CERTIFIED RESIDENTIAL APPRAISER)

ASSOCIATES

ROMA MAJOROVAS

ALGIS MATAS

DALIA ŠIRVAITIS

PETRAS MATAS

ANTANAS KALVAITIS

PATRICIA SAJOVEC

JONAS DUNDURAS

HOWARD TURNER — Attorney

Adv. VYTAS MATAS — teisinis patarėjas

KAIMAS, KURIS DAVĖ DRAŠUOLĮ

STASĮ GIRĖNĄ PRISIMENANT

Vytogalos kaimas, Upy-
nos parapija ir paštas,
Skaudvilės valsčius, Taura-
gės apskritis. Toks buvo
oficialus Stasio Girėno gim-
tinės adresas.

Kaimas stovįs prie vieš-
kelio, kuris jungė šilalę
esančią už 18 kilometrų ir
su Upyna už 3 kilometrų bei
Skaudvilę už 18 kilometrų
— pašonėje Tauragės miš-
kų, kurie tęsiasi gana ilgu
ruožu per Žemaitijos žemes.

Vietovė buvo mažai žino-
ma, o jos vardo kilmė legen-
darinė. Būk tai koks ponas
baudžiaivos laikais vydavosi
baudžiauninkus iki pamiš-
kės, bet į miško tankmyne
bijojęs įlįsti. Čia buvo jo vi-
jimosi galas kas ir davęs
vardą Vytogala.

Stasys čia gimė labai pa-
prastoje trobelėje, panašio-
je kaip ir Mark Twain tik
su šiaudiniu stogu. Stasio
vardą bei pirmuosius sakra-
mentus gavo medinėje Upy-
nos bažnytelėje statytos
1835 metais ir kuri nors ir

bė bokštelio tebestovi ir
šiandieną, kaip kultūros pa-
minklas. Jokios mokyklos
visoje apylinkėje nebuvo,
mokslinė šviesa ateidavo iš
maldaknygės prie motinos
ratelio.

Stasys buvęs gabus mo-
kinys ir greitai šiuos moks-
lus baigęs ir turėjęs daug
laiko, p a s i v a i k š č i o j i m a m s
kaimynų stogais, tvoromis
bei laiptais į aukščiausius
medžius ir visų nusistebėji-
mui Stasys iš niekur neiš-
krisdavo.

Tačiau laikas bėga vi-
siems vienodai. Ir Stasiui
atėjo metas kaip ir daugeliui
kitų bernelių būti pa-
šauktam į caro rekrutų tar-
nybą. Stasys nelaukė kol jį
nudangins už "Uralo žemės
galo, kur juoda duona ir tos
neduoda" ir pasekė pirm-
kūnus — patraukė slapta
per sieną į Vokietiją ir iš-
ten laisvas kelias į Ameri-
ką.

Nuo to meto niekas ir ne-
girdėjo apie Stasį, ar kokias

jo išdaigas iki viena dieną
kaip griausmas supurtė vi-
sus atnešdamas žinią, jog
Stasys skrenda per Atlantą
į gimtinę — į Lietuvą. "Tai
mūsų Stasiukas", kalbėjo
visi buvę kaimynai, užmir-
šę numindžiotus stogus —
nuoskaudas. Pakėlę galvas
sužiūro į dangų lyg pirmie-
ji norėdami išvysti baltą
lėktuvą išneriantį iš debesių
su užrašu "LITUANI-
CA".

Deja likimas nešė ką ki-
ta. Rinkomės su gėlėmis
Stasio tėviškėn pagerbti jo
atminimą — atidavusio gy-
vybę Tėvynės garbei Soldi-
no giraitėje. Verkėme visi,
o labiausiai jo brolis Petras
keliolika dienų sugrįžęs
anksčiau iš Amerikos, —
linksmai sutikti, atskren-
dantį brolių gimtinėje.

Ką gi atnešė mums ši jo
auka? Buvo pasakyta daug
graudžių kalbų, kurios dar
labiau spaudė mūsų ašaras,
bet kaip viskas ateina ir
praeina — praėjo ir šis mo-
mentas Stasio gimtinėje.
visi išsiskirstė prie savo
kasdienybės. Artojai pure-
no savo dirvonus, moterys
puoselėjo savo "žalia liną",
o mes tuometinis jaunimas
rinkomės į mokyklą, kuri
stovėjo skersai vieškelio
tiesiai prieš Stasio gimtinę
namą, pastatytoje Lietuvai

Paminklinis akmuo S. Girėnui Vytogaloje.

atgavus Nepriklausomybę.
Galbūt mokykla buvo per-
statyta iš to paties buvusio
besivejančio pono baudžiauninkus sandėlio, pertvarkyto į vieną kambarį, bet buvo pakankamai patalpa erdvi, kur galėjome sėdėti pirmuosius mokslo pažinimo šviesos. Visa kas mums liko akivaizdu — buvo Stasio paveikslas lakūno uniformoje, kabantis ant sienos ir tiesiai žvelgiantis į savo gimtinę namą, kuriame apsigyveno brolis Petras.

Daugiau čia jokių minėjimų nebesulaukėme, nes tėvynės vairs buvo plėšomas neaiškių laiko vėjų, audrų... Bet viena mes visi jutome savo širdyse, jog Stasys yra su mumis įsipynęs į mūsų dainas. Ir vakarais kada susirinkdavome sutartinei jo vardas nuskaudėdavo laukais ir nuaidėdavo į miško tolius. Aš šventai tikiu, jog šie aidai ir dabar tebekeliauja eglaičių tankmėmis.

Pagaliau po 50 metų nuo šios tragedijos buvo surengtas 1983 metais prisiminimas. Žmonės turėjo girdėti tą dainų aidą ir dabar tebeklajojantį eglaičių tankumynėse. Vytogalos žmonių širdyse Stasio vardo aidas atsisaukė ir atsisaukia.

Agota T.

Girėno minėjimas Vytogaloje 1983 m. liepos mėn.

DETROIT

DLOC SUSIRINKIMAS

Įvyko 1984 m. gegužės 13 d. šv. Antano parapijos mokyklos klasėje. Pradėjo ir darbotvarkę paskaitė pirm. dr. Algis Barauskas, kuri St. Šimoliūno kiek papildyta, priimta.

Atsistojimu ir tylos minute pagerbti mirę nariai. Ypatingai prisimintas buvęs finansų sekretorius Petras Bliūdžius, kuris iki mirties stropiai ėjo savo pareigas.

Susirinkimui praversti pakviesti: pirmininku Antanas Sukauskas ir sekretorium Antanas Grinius.

Sekretorius St. Šimoliūnas pranešė, kad pakvietimai buvo pasiūsti 20 organizacijų, o į susirinkimą atvyko 13 atstovų ir atstovauja 14 organizacijų.

Praeitų metų susirinkimo protokolą perskaitė sekretorius St. Šimoliūnas. Po jo pranešimus padarė kiti valdybos nariai: pirm. Algis Barauskas, išdininkas Antanas Vaitėnas, sekretorius St. Šimoliūnas. Kontrolės komisijos aktą perskaitė Edvardas Milkauskas. Pranešimai išdiskutuoti ir priimti. Atliktų darbų aprašymai jau buvo ir aš jų nekartuosiu.

Į valdybą perrinkti: Algis Barauskas, Stefa Miškinienė, Bernardas Brizgys, Antanas Norus, Saulius Šimoliūnas, Eugenija Bulotienė, Česys Šadeika, Antanas Sukauskas, Stasys Šimoliūnas, Romas Macionis, Antanas Vaitėnas, Gražina Vaškelytė, Antanas Grinius, Milda Skorupskienė, Stasys Šadeika ir Algis Vaitiekaitis.

Į revizijos komisiją: Edvardas Milkauskas, Petras Januška ir Bronius Valiukėnas.

Dr. Algis Barauskas pranešė, kad Pavergtų tautų festivalį šiais metais turėsime liepos 13, 14 ir 15 d. Lietuviai ten turės vieną maisto kioską. Jis pakvietė ir kitas organizacijas išsiuomoti kioską ir dalyvauti festivalyje. Kiosko kaina 250 dol.

Ukrainiečiai ir pabaltiečiai Toronte rengia Laisvąją olimpiadą. Liepos 2 d. Toronte bus uždegtas sporto deglas ir nešamas į Los Angeles. Deglas Ambasadoriaus tiltą pasieks liepos 5 d. 11-12 val. Čia įvyks jo sutikimas. Sutikime dalyvauja ukrainiečiai ir lietuviai, vadovauja sk. Juozas Orentas.

• LB Michigano apygardos valdyba gegužės mėn. 10 d. pareigomis pasiskirstė sekančiai: Vytautas Kutkus — pirmininkas, Vytautas Jonaitis — vicepirmininkas ir Algis Bražėnas — išdininkas.

(ag)

Stasio Girėno tėviškėje ...

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

St. Anthony

Federal Savings and Loan Association

10 South 660 Route 83 (At 92nd St.).

Willowbrook, Ill. 60521

Phones: Chicago: (312) 242-4395

Cicero: (312) 656-6330

Willowbrook: (312) 789-0777

FSLIC

Joseph F. Gribauskas
Executive-Secretary

Dennis N. Gribauskas
Senior Vice-President/
Willowbrook Manager

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

KANADOS LIETUVIAI

J. Varčius

"ATŽALYNAS" ŠOKS FESTIVALIUOSE

Toronte veikia dvi tautinių šokių grupės: "Gintaras" — 28 metus, turi apie 150 šokėjų ir "Atžalynas" — 13 metų, kuris turi apie 100 šokėjų. Abi grupės sklandžiai bendradarbiauja, nes jos turi tą patį tikslą — išlaikyti ir auklėti jaunimą lietuviškose gretose.

"Atžalynas" per 13 metų išaugo į stiprų meninį ansamblį, kuris suskirstytas į keturias grupes: mažieji, vaikai, jaunieji ir studentai. Turi paruošęs 20 šokių repertuarą. "Atžalyno" vadovė — Lilija Pacevičienė, kuriai padeda buvusios šios grupės šokėjos, o dabar jau mokytojos: V. Dovidaitytė, R. Turuta, V. Tirilienė, M. Gutauskaitė-Hurst, D. Krivaitė ir V. Vitkūnaitė. Šokiams groja 5 asmenų orkestras. Administracinius reikalus tvarko V. Dauginis, tėvų komiteto vicepirmininkas. "Atžalynas" yra labai veikli tautinių šokių grupė. Jo šokėjai atlikdavo programas Toronto bendruomenės ir kitų organizacijų rengimuose, dalyvavo Kanados lietuvių dienose, pirmoje Kanados lietuvių dainų ir šokių šventėje Hamiltone, ir su dideliu pasisekimu at-

liko programą New York, St. Petersburg, Miami ir kituose miestuose. 1982 m. atstovavo Kanadą Portugalijoje įvykusiame festivalyje. Šiemet liepos 25 — rugpjūčio 8 d. dalyvaus švedijoje įvykstančiame folkloriniame festivalyje. Šiuo metu "Atžalyno" jaunių ir studentų grupės, viso 60 šokėjų, intensyviai ruošiasi dalyvauti Pasaulio lietuvių tautinių šokių šventėje, Clevelande.

Supažindinti Toronto lietuvių visuomenę su "Atžalyno" šokėjais, ir jų šokių repertuaru, jo tėvų komitetas surengė gegužės 5 d. Lietuvių namuose tradicinį metinį pavasario koncertą. Dalyvavo apie 250 svečių ir 100 jaunimo šokėjų. Programos pranešėja Klara Deksnienė pasveikino dalyvius ir aiškino atžalyniečių atliekamus šokius. Programos įžangą pradėjo visos grupės salės centre bendru šokiu, po kurio šoko atskiros grupės. Vaikų grupė darniai pašoko "Čigonėlių" ir "Suk, suk ratelį". Jų vietą netrukus užėmė jaunių grupė, kurie šoko "Kubilą" ir "Jaunystę". Juos palydėjo mažiausiųjų grupė su šokiu "Bitutė", kuriems publika atsilygino audringais plojimais. Po jaunųjų šokėjų pasirody-

Toronto "Atžalynas" su vadove Lilija Pacevičiene.

B. Tarvydo nuotr.

mo, jų vietą užėmė studentų grupė profesionališkai pašoko "Jūs berneliai apgavikai", "Pas močiutę augau" ir penkių šokių ratelių pyne pagal liaudies dainų melodijas. Įdomus, daugeliui nematytas šokis "Našlė", iš šokėjų pareikalavęs daug vikrumo. Koncerto programa, užtrukusi apie valandą, užbaigta "Juoduojų Jonkelio", į kurį palaipsniui įsijungė visos grupės. Prie programos pasisekimo daug prisidėjo puikus orkestras kuris ritmingai grojo tautinius šokius.

Atžalyniečiams širdingą padėką už atliktą gražią programą pareiškė V. Dauginis, tėvų komiteto vicepirmininkas, apdovanojęs vadovus, mokytojus ir muzikantus gėlių žiedais, o publika juos pagerbė skambiais plojimais. Po programos svečiai buvo pavaišinti šilta vakariene, kuriuos aptarnavo atžalyniečiai ir po nių paaukotais pyragais. Atžalyniečių kelionei į Švediją paremti buvo renkamos aukos, kurių gauta \$6,655.00. Vyko loterija ir nuotaikingi šokiai su visų geriausiais linkėjimais reprezentuoti torontieškus Pasaulio lietuvių tautinių šokių šventėje, Clevelande ir tarptautiniame festivalyje Švedijoje, kuris vyks Rat-

tvik vietovėje, arti Stokholmo.

"VILNIAUS" PAVILJONAS

Šiais metais tautybių savaitė Karavanas Toronte vyks birželio 22-30 dienomis. Įvairiose miesto dalyse bus įrengti 46 paviljonai, kur įvairios tautybės atsilankiusius svečius pavaišins savo tautiniais maisto patiekalais, gėrimais, supažindins su savo papročiais, šokiais bei dainomis. Susidomėjimas šiuo Karavanu Toronte yra didelis ir tautybių paviljonus aplanko tūkstančiai žmonių.

Lietuviai šiame Karavane dalyvauja nuo pat jo įsteigimo. Šiais reikalais rūpinasi KLB Toronto apylinkės valdyba, kuri šiam plačios apimties renginiui organizuoti metų veiklos pradžioje sudarė "Vilniaus" paviljono komitetą. Šiais metais šiam komitetui vadovauja pirm. Rūta Pacevičienė, kuriai padeda R. Budnikas ir A. Abromaitytė. Komitetas pradėjo darbą šių metų pradžioje. Buvo surengtas specialus balius vasario 11 d. Lietuvių namuose, kur išrinkta 1984 "Vilniaus" karalaitė D. Kalendraitė ir jos palydovė V. Stirbytė. Jų pagrindinė pareiga reprezentuoti lietuvius ne tik "Vilniaus" paviljone, bet ir kituose Karavano paviljonuose.

Pagrindinis "Vilniaus" paviljono komitetas jau sutelkė talkininkus, turėjo gegužės 7 d. pasitarimą, sudarė iš jų komisijas pagal paruoštą R. Pacevičienės planą, kurios jau pradėjo paruošiamuosius darbus. Paviljonas bus įrengtas Prisišėlimo parapijos salėje ir veiks nuo birželio 22 iki 30 dienos. V. Stirbytės vadovaujama komisija ir talkininkai išpuoš, dekoruos kambarius metų motyvais didžiąją salę, kurioje vyks popietinėmis valandomis meninės programos, atliekamos "Gintaro" šokėjų ir

kitų vienetų. Po programos vyks šokiai. Gros labai geras orkestras. Parodų salėje bus įrengta Lietuvių dailės instituto Toronto skyriaus meno darbų paroda ir bus pardavinėjami suvenyriniai gintaro papuošalai, rankdarbiai, audiniai, juostos, medžio drožiniai. Trečioji salė — kavinė, kurioje bus vaišinami lietuviškais maisto patiekalais ir gaivinamais baro gėrimais atvykusieji svečiai. Maistą gamins prityrusi šeimininkė B. Greičiūnienė, kuri pernai už lietuviškus patiekalus laimėjo "Vilniaus" paviljonui pirmą premiją.

Jau parduodami Karavano pasai po \$8.00 (po birželio 11 d. — po \$10.00), su kuriais bus galima aplankyti visus 46 paviljonus. Vienkartinis įėjimas — \$5.00. Svečiai iš Amerikos gali užsisakyti minėtus pasus kreipiantis telef. (416) 532-3311 pas Lietuvių namų vedėją A. Vaičiūną. KLB Toronto apylinkės valdyba širdingai kviečia visus lietuvius atsilankyti "Vilniaus" paviljone, atsivesti kitataučius svečius ir tuo paremti rengėjų pastangas.

FORGING HAMMER OPERATOR

Canton Drop Forge, a leading supplier of steel and non-ferrous forgings, is seeking forging hammer operators. Applicants must have specific hammerman background and work experience to qualify. Reply in writing ONLY-no phone calls or walk in applicants accepted. Send resume to:

MR. H.E. ENGLAND
PO BOX 6902
CANTON, OHIO 44706

MOLD MAKERS

Minimum of 10 years of building and maintaining thermoset and thermo plastic molds. Requires a high degree of development knowledge and machining techniques. Contact:

EATON CORPORATION
OF FLORIDA

2074 Whitfield Ave., East
Sarasota, FL 33580

Equal Opportunity employer
M/F (15-22)

Toronto "Gintaro" ansamblio dainos vienetas.

AMBER
STUDIOS, Inc.

505 East 185 Street,
CLEVELAND, Ohio 44119

Tel. (216) 531-3500

Didelis pasirinkimas dovanoms
įvairių meno darbų.

Galerija atidaryta kiekvieną dieną, išskyrus trečiadienius

JAV PREZIDENTINĖ FIZINIO LAVINIMO PROGRAMA

BR. KETURAKIS

Jau daugelį metų televizijoje matome olimpinių ir tarptautinių amerikiečių sportinius atsiekimus, o galutinėje metinėje apžvalgoje, kuri nuodugniau aiškina paskirų sporto šakų pažangumą, JAV vietą pasaulinėje valstybių arenoje. Ar visa tai parodo tautos gajumo ir sveikatingumo laipsnį, pažūrėkime iš neilgos istorinės slinkties.

1950 metais prezidentas Dwight Eisenhoweris sutelkęs geriausius pedagogines, fizinio auklėjimo ir lavinimo krašto pajėgas, davė pradžią naujesniam ir sustiprintam priaugančių kartų sveikatingumui kelti, kuris turi būti palaikomas nuolatiniame nustatytos programos vykdyme. 1954 m. šiam darbui jau įkurta President's Council of Physical Fitness (taryba), kuri atidžiai persijojė tuometinę fizinio lavinimo sistemą. Visi duomenys (kelių metų) aiškiai rodė, kad mokyklinis ir gimnazijų jaunimas, kasmetiniai naujų kareivių tikrinimai, buvo gana silpno lygio, tai ženklas fizinio menkavertiskumo. Naujai paruoštoje programoje, kurios pagrindą dominavo atletinis vertinimas, kaip jėga, greitis, staigi reakcija, motorinių veiksmų įsisavinimas, kuris gimnazijoms, kolegijoms, dalinai universitetams buvo priimtinas, nes tiko futbolo, krepšinio, lengvosios atletikos ir kitoms sporto šakoms. Tokie fiziniai ir psichologiniai rodykliai lėmė mokinių — sportininkų parinkimą reprezentacinėms komandoms.

Bet kur gi visi tie, kurie varžybose dalyvauti nenori ar fiziškai nepajėgūs tokiai įtampai ir nustatytų tikrinimų programų nesugeba atlikti! Čia buvo sutikta didžioji kliūtis, būtent: kaip mes turime tvarkytis ir praktiškai vykdyti pradžios mokyklų fizinio auklėjimo ir lavinimo programų, kurios 2 val. savaitėje neužtenka ir kaip organizuoti po mokyklinį (po pamokų) laiką jaunųjų pilnesniame fiziniame išsivystymui!

JAV, kaip keletas kitų pažangesniųjų Europos kraštų, jau praėjusiame šimtmečio buvo paruošę prieaugliui planą, kuriam pritaria švietimo ir socialinių sambūrių viršūnės. Politiniai sluoksniai taip pat palankiai atsinešė ir žadėjo paramą. Realus ir kasdieninis gyvenimas rodė, kad reikia daug ką taisyti, pakeisti ir naujai papildyti, nes pačią fizinio lavinimo

programą, apimtį ir žodinę sąvoką su jos giliuoju turiniu, daug kas savaip suprato ir pradėjo aiškinti. Terminas "youth fitness", turėjo daugybę sampratų ir pasidarė lyg ir bereikšmiu.

Jaunųjų fiziško tinkamumo samprata JAV krašte remiasi dviem filosofiniais pagrindais. Pirmasis, kuriame kertiniu veiksmu eina motorinių veiksmų pilnumas iš kurio galime matyti mokinio judėsių skalės apimtį atliekant pratimus ar jų dalis.

Štai maži pavyzdžiai rodo sudėtinges motorinių veiksmų dalis ir sveikatingumo funkcijas:

Motorinis pajėgumas apima raumenų jėgą ir ištvermę, kūno sudėjimą.

Fizišką tinkamumą ir sveikatą palaikantieji komponentai:

Vikrumas, jėga, kvėpavimo organų ištvermė, lankstumas, greitis ir lygsvara.

Kaip jau anksčiau minėjau, kad motoriniai veiksmų yra elementariniai ir būtini atletinei — varžybiniai sričiai, bet ne tiems, kurie varžybose netinkami — nepažangūs ar dalyvauti nenori. Jeigu sugretinsime atletinių ir motorinių funkcijų vertę, tai pirmosios (atletinės) yra pranašesnės už sveikatingumą apimančius komponentus, bet krašto fiziniame prieauglio lavinime ir apimtai visų tautos narių sveikatingumo ugdyme ir nuolatiniame jo išlaikyme, bendro sveikatingumo linkmė turi eiti pirmąją gretą.

Naujai pertvarkytame plane 1958 m. yra išvardinti šie patikrinimo pratimai, kuriuos paruošė American Alliance for Health, Physical Education and Recreation institucija, sutrumpintai — AAHPER, praktiškam įgyvendinimui.

Pratimai 1958 m.

1. Prisileidimai berniukam ir palengvinta padėtis šio judėsio mergaitėms,
2. Atsisėdimai — sit ups, kojas-pėdas partneriui prilaikant. Nustatyta skaičius ir atitinkamas laikas,
3. Bėgimas su mažomis kliūtimis — dirbtinai įrengtai, kur peršokimas, pralindimas ar bėgimo metu išdėsliotų daiktų surinkimas,
4. Šuolis į toli iš vietos,
5. 50 yd. bėgimas,
6. Softball svietinėlio mėtymas,
7. 600 yd. sportinis ėjimas.

Apsiribojant šiais pratimais buvo nustatyta ir aptarta, kokią įtaką orga-

nizmui ji turi, bet čia plačiau neminėsiu, nes tai daugiau specifinė sritis tikriesiems fizinio lavinimo vadovams, bet atkreipkite dėmesį į toliau einančius aišnimus ir pakartotinai naujai, paruoštą programą fiziškam lavinimui 1980 m.

1. 1 anglų mylios bėgimas arba 9 minutes bėgti be sustojimo, prisitaikant greitį savo organizmui,

2. Kūno riebalų nustatymas matuojant rankos triepso pluoštą,

3. Prisėdimai ir atsisėdimai laiko ir greičio matavimais,

4. Atsisėdus ant grindų (ištiesti kojų keliai) siekti į priekį kiek galint toliau. Speciali lentelė gale kojų, su atitinkamais cm. ar inčų žymenimis, parodo asmens (šiuo atsitikime mokinių) lankstumą.

Laikė II-jo pasaulinio karo, Vietname, sunkių karo sąlygų ir dabartiniuose karių apmokymo laikotarpiuose, visi trūkumai paaiškėjo, bet nedaug kas suvokė kur gi yra pagrindinis lūžis — spraga amerikietiško fiziško lavinimo, nes kaip matome į jį įeina nemažai įvairių fizinių elementų, bet kaip jie santykinai, kuris iš jų yra pirmaeilės reikšmės, nebuvo laiku sugriežta.

Grijkime keliais samprotavimais į priaugančios kartos (kartų) prigimtį, atidžiai ir moksliskai naudodamiesi esamais duomenimis, plius paskutiniųjų 10-12 metų pasaulinį sąjūdį, nustatant kas geriausiai tinka vaikų ir vėliau jau jaunuolių, bręstančiam organizmui stiprėti.

Ar vaikas iš prigimties yra trumpų įtampų, fiziniame judėjime, atstovas ar jis yra ištvermės rodiklis, pvz. ilgai vaikų praktikuojamose įvairaus turinio žaidimuose, kur be bėgimo ir lankstumo, neįmanoma nieko pradėti.

1954 m. amerikiečiai Kraus ir Hirschland (tikriausiai abu vokiečių kilmės) išleido informacinę brošiūrą įrodę, kad amerikiečių jaunimas fiziškai paruošimu daugeliui Europos kraštų neprilygsta, sukėlė čionykštį nepasitenkinimą, nes autoriai per siaurai vertino abipusius palyginimus, bet tas jau atkreipė jo paciento, vėliau prezidento Eisenhowerio, reikiama dėmesį.

Paskatinančioji priemonė gramą ir jau 1979 m., tai 1966 m. įsteigta Presidential Fitness Award, pagrindu priėmusi AAHPER programą ir jau 1979 9m., tai yra per 14 metų net 5 milijonai jaunųjų mokinių buvo atžymėti už fizišką tinkamumą laipsnį.

JAV, nors ir šiek tiek pavėluotai, paskutiniame penkime metų smarkiai susiėmė šiai plotmei studijuoti, nes ko-

Dvidešimt antrasis Dirvos NOVELĖS KONKURSAS

Mecenatas SIMAS KAŠELIONIS

- **Tema.** Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.
- **Ilgis.** Novelė turi būti ne trumpesnė kaip 15 psl. mašinėlė rašytų, su dvigubu tarpu.
- **Laikas.** Paskutinė rankraščiai įteikti data 1984 m. birželio 15 d.
- **Adresas rankraščiams siųsti.** Dirva, Novelės konkursas, P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103.
- **Paruošimas.** Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti paruošti rašomąja mašinėlė ir pasirašomi slapyvardžiu. Tas pats slapyvardis užrašomas ant priedamo uždaro vokelio, kuriame įdėta autoriaus tikroji pavardė, adresas ir telefono numeris. Vokelis nebus atidarytas nelaimėjus.
- **Sąlygos.** Laimėjusiam autoriui bus įteikta mecenato Simo Kašelio 600 dolerių premija, Dirva turi teisę premijuotą novelę be papildomo atlyginimo spausdinti Dirvoje ar atskiru leidiniu novelių rinkinyje.
- **Nepremijuoti rankraščiai.** Gražinami tik autoriams prašant.
- **Jury komisija** iš trijų narių sprendžia kas premijuotina paprasta balsų dauguma. Jeigu komisija nuspręstų, kad nė viena jai pateikta novelė nepremijuotina, premija tais metais neskiriama ir perkeliama į ateinančius metus.

munistiniai kraštai, kaip Rytų Vokietija ir Sov. S-ga, ne tik "reprezentantus gamina", bet atidžiai seka ir jaunųjų kelių į aukštesnes pakopas. Čia daug kur kenkia perdėtas profesionalizmas ir milijoninės sumos paskiriems žaidėjams, dažnai nustelbamos gyvybinguosius tautos reikalus, nustumiant į nuošalę, nes televizija, radijas, spauda ir tūkstančiai "kochų", trenerių giminių ir jų grupei prijaunančių, iš profesionalizmo gyvena ir toliau savo kišenės ir riebių iplaukų, apie tautos sporto būvį nenori žinoti.

Gyvenimo patirtis ir sporto medicinos tyrimai kalba, kad beaugančiam ir kasmet bręstančiam jaunimui reikalinga atitinkama jų amžiui fizinio lavinimo programa. Be jos nuolatinio vydyto pilnai sveikam žmogui užaugti neįmanoma. Kadangi išvardintuose (šiuo rašinyje) patikrinimų pavyzdžiuose nėra aiškiai akcentuota, kurie iš jų yra pirmaeiliai ar ypatingos paskirties, tai mažiau susipažinusiems su fizinio lavinimo plotme, ypač jaunųjų mokymu, yra sunku nusistatyti, kurią kryptį — atletinę ar bendro pajėgumo, priimti.

Žvelkime į gyvenimo tikrovę! Žmogus yra ištvermės šaltinis nuo pradžios kūdikystės ir ją (ištvermę) palaiko kraujo apytaka ir pilnos širdies veikimas. Jokiais gimnastiniais pratimais to neatsieksime; jie

tik maža dalimi papildys jėgą, vikrumą ar lankstumą. Kasdieniniai bėgimo pratimai, sustiprinto ėjimo, plaukimo ar dalinai dviračiu važiavimo, pagal praktikoje nustatytą greitį ir nuotolį, yra visiškai pilnas sveikatos palaikymas ir ugdymas, ligi karsto lentos. Ši ištvermė laiduoja prieaugliui žaisminį jausmą, palinkimą judėti ir norą tobulėti, kuris vėliau išauksa ligi olimpinių apdovanojimų. Ta linkme JAV fizinio lavinimo programa ir krepinama.

• **PATRIA prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.**

• **PERKANT IR PARODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.**

WANTED
MACHINE REPAIRMAN MILLRIGHT
Experienced in the field of punch press repair, must be able to handle the dismantling & reassembly of all types of presses & air & mechanic clutches — willing to relocate to E. Tennessee. Top wages & benefits to qualified personnel. Send resume to PRESS INC., P. O. BOX 1381 MORRISTOWN, TN. 37813 OR CALL (615) 586-2406. (18 24)

CHICAGOS LIETUVIAI

Antanas Juodvalkis

VAKARAS SU BIRUTE POKELEVIČIUTE

Chicago ateitininkai sen- draugiai šiais metais jau suruošė poetų — Eglės Juodvalkės ir Kazio Bradūno poezijos knygų sutiktu- ves, o gegužės 11 d. ir su- sitikimą su aktore rašytoja Birute Pūkelevičiute. Va- karoną pradėjo ir jai vado- vavo K. Pabedinskas, sutei- kęs enciklopedinių žinių apie šio vakaro viešnią.

Birutė Pūkelevičiutė yra talentinga ir įdomi asme- nybė. Dviejų valandų po- kalbyje, atskleidė savo gy- venimo reikšmingesnius įvykius, kūrybos įvairumus, perėjimus iš vieno žanro į kitą. Nuo pat mažens pa- mėgo teatrą, nes su tėvais lankydavosi Kauno teatre, nors dar ne kažin kiek te- suprasdavo. Baigiant gim- naziją, trauka teatrui buvo tokia didelė, kad jų treje- tas, tėvams nežinant, atsi- lankė į Dauguviečio studi- ją ir buvo priimti. Apie tai sužinojus tėvams, namuose tiesiog katastrofa. Mamai pareiškus, kad tik per jos lavoną įžengs į dramos stu- diją, ji supratusi pažodžiui ir labai išsigandusi. Kas gi tada bus, jei mamytė nu- mirs?!

Po dramatiščių pokalbių, surado išeitį ir sutarė, kad Birutė stos į universitetą ir įsigys pragyvenimui profe- siją, o laisvalaikiu eis į dra- mos studiją. Pasirinko žur- nalistiką, nes tereikėjo tik trijų metų studijų, kad greičiau galėtų pilnu laiku įsijungti į dramą.

Ėjo karas, pasitrauki- mas, Dancigo apsupimas, emigracija ir kūrimasis. Teatras jos nepaleido. Mon- trealyje susirado tokių pa- čių teatro alkoholikų, kaip ir ji pati. Kūrė, vaidino, pla- navo. Vietos lietuvių užnu- garis buvo per mažas ir veiklos dirva per siaura, o finansiniai ištekliai skur- dūs. Pastatė ir režisavo K. Borutos Baltaragio malūną ir B. Sruogos Milžino pa- unksmę. Paruošė, režisavo ir išleido minėtų veikalų

plokšteles. Sukūrė eiliuotą pasaką-filmą Aukso žasis, su kuria įkrito į finansinius sunkumus. Metėsi į rašyti- nę kūrybą, laimėjo premi- jas ir išsikapstė iš filmo skolų. Filmą ir šiandieną tebeturi, bet niekam dau- giau nerodo ir nežada ro- dyti. Lietuvių kalba kito filmo per 19 metų niekas nesukūrė.

Stokojant mažiesiems skaitinių, parašė kelias kny- ges ir išleido plokšteles. Turėjo gerą pasisekimą. Tai geriausia ir mažiausiai reikli auditorija.

Persikėlė į Chicago ne rašyti romanus, nes ir Montrealyje sėdint galima rašyti, bet vaidinti, reči- tuoti savo ir kitų kūrybą. Pirmoji knyga METŪGĖS išvydo pasaulį 1952 m., to- liau — Aštuoni lapai, Auk- so žasis, Devyni lapai, Nau- jųjų metų istorija, žydra ir geltona, Salomėja palnia- vose.

Poros valandų pasakoji- mas, įpinant vieną kitą ko- miškesnį nuotykį, rašymo bei vaidinimo aplinkybes, neprailgo ir susirinkusieji atidžiai išklausė. Jau minė- jau, kad Birutė Pūkelevi- čiutė yra devynių amatų ir dešimto bado žmogus. Ką daro: ar vaidina, ar reži- suoja, ar rečituoja, ar pra- veda didžiulius minėji- mus, viską daro iki smulk- menų apgalvojus, suplanav- us, pasiruošus. Nemėgsta paviršutiniškumo, bet ieš- ko žodžio ar sakinio, kad tik būtų savo vietoje ir ati- tikty skirtą reikšmę.

Susirinkusieji triukšmin- gai paplojo, o rengėjai, gausiai susirinkusius, pa- vaišino įvairiomis gėrybė- mis ir vyneliu. Buvo pui- kus atgaivos vakaras.

MUS APLANKĖ POETAS B. BRAZDŽIONIS

Balandžio 28 d. Kr. Do- nelaičio lituanistinės mo- kyklos 7-sios ir 8-sios kla- sės mokinius aplankė poe- tas Bernardas Brazdžionis, atvykęs iš Los Angeles. Mo- kinius su poetu supažindino mokyklų direktorius Julius Širka, primindamas, kad mokyklos motto "Mylėsi Lietuvą iš tolo visa širdim, visais jausmais" yra paim- tas iš B. Brazdžionio eilė- rašio "Lietuva iš tolo". Poetas padėkojo direktoriui už mokyklai pasirinktą motto.

Netikėjau kad B. Braz- džionis yra toks įdomus žmogus ir moka "užburti" jaunimą. Su humoru prisi- minė savo apsilankymą vie- noje Chicago mokykloje. Mokiniai buvo užklausti, kurie pažįsta apsilankiusį svečią ir kas jis toks esąs? Iš visų mokinių tik viena

mergaitė pakėlė ranką ir tik todėl poetą pažįsta, kad jis nakvojęs pas juos. Poe- tas apsidžiaugė, kad mes ne tik pažįstame jį iš nuo- traukų, bet nagrinėjome ir jo poeziją.

Pasiteiravo, ar skaitėme "Meškiuką Rudnosiuką"? Papasakojo savo slapyvar- džio — Vytės Nemunėlio — istoriją. Poetui nepatikusi jo — Brazdžionio — pavar- dė. Bet pavardės negali pa- sirinkti. Skaitydamas laik- raščius pastebėjo, kad kai kurie rašytojai rašė ir vai- kams. Todėl, būdamas 5-je klasėje pradėjo rašyti vai- kams. Nutarė susirasti pa- vardę, kurios vaikai "neiš- sigastų" ir jo parašytas knygeles skaitytų. Slapy- vardė atsirado taip: Pro jo gyvenvietę tekėjo Nemunėlis, mažas upelis. Nemunėlis nuskambėjo labai gra- žiai. Reikėjo dar vardo. Pa- tiko Vytuko vardas. Nutarė sutrumpinti. Vysk. Va- lančius iš Juozapo "Palan- gos Juzėje" padarė Juzę, todėl B. Brazdžionis Vytu- ką sutrumpino į Vyte. Ir taip atsirado Vytė Nemunė- lis. Šiuo slapyvardžiu pasi- rašė nuo 1925 m. Daugelis skaitytojų nežinojo, kad Vytė Nemunėlis ir B. Braz- džionis buvo tas pats as- muo. Tik 1936 laimėjus pre- miją už "Kiškio kopūstus", buvo išaiškinta spaudoje. Vytės Nemunėlio rašiniai žavėjo vaikus Lietuvoje, bet ir mums čia augantiems jie labai patinka.

Mokiniai klausė jiems rūpimus klausimus. Vienas jų buvo: kas davė inspira- ciją rašymui? Poetas atsa- kė, kad tokio tikro apsi- sprendimo nebuvo. Pradėjo rašyti, pasidarė įdomu, lyg koks žaidimas. Vėliau rašy- mas pasidarė rimtu dalyku ir įaugo į jo dydį. O ka- dangi rašo taip ilgai, tai kito kelio nebėra.

Rašymui minčių, idėjų nepristinga. Idėjas poetas sulygino su skraidantčiais paukščiais, kuriuos tik rei- kia pasigauti.

B. Brazdžionis perskaitė mums savo eilėrašį "Vieš- paties pasaulį".

Literatūros pamoka pra-

FILATELIJA

Nr. 4

Antanas Bernotas

JAV išleido šiuos naujus pašto ženklus: 1. Balandžio 16 d. išleistas 20 centų pašto ženklas, kuriuo pami- nima 50 metų sukaktis nuo National Archives Akto pa- skelbimo. Šis aktas buvo kongreso paskelbtas 1934 metais.

Pašto ženklo piešinyje parodyti Abraham Lincolno ir George Washingtono si- luetai ir įrašas: "What is past, is prologue, 1934-1984". Remiantis šiuo aktu 1934 m. buvo įsteigta Na- tionalinė Archyvų Taryba ir skiriamas valdinis archi- varas. Šie tarnautojai rūpi- nasi surinkti įvairių archy- vinę medžiagą ir apsaugoti ją būsimoms kartoms. Tarp kitko, ši Archyvų Taryba perėmė visą buv. presiden- to Franklin D. Rooseveltto biblioteką ir turi netgi taip vadinamos "Tokyo Rožės" propagandinius pranešimus juostose.

2. Gegužės 4 d. išleido keturis vasaros olimpinis 20 centų pašto ženklus. Ženkilai išleisti blokais.

2. Gegužės 4 d. išleido vasaros olimpinis 20 centų pašto ženklus. Ženkilai iš- leisti blokais.

Vasaros olimpiniai žaidi- mai bus šią vasarą Los An- geles mieste. Pašto ženk-

bėgo labai greit ir nenorė- jome jos nutraukti. Atsi- sveikinome poetą Brazdžio- nį, bet ši pamoka pasiliks mūsų atmintyje ilgą laiką.

Saulius Gaižutis

Kr. Donelaičio aukšt. mokyklos, 8 kl. mokinys

luose parodytas šios sporto rūšys: nėrimas į vandenį, šokimas į tolį, vyrų risty- nės ir moterų baidarių lenktynės. Taip pat išleis- tos 13 centų atvirutės, ku- riose parodytas olimpinės ugnies nešikas.

KANADA kovo 15 d. iš- leido 32 centų pašto ženk- lą Yellowknife miestelio 50 metų įkūrimo sukakčiai pa- minėti. Ženklo parodytas aukso plovėjų indas ir ka- syklų pastatas.

Yellowknife miestelis yra pačios šiauriausios Kanados provincijos — Northwest Territory sostinė ir randa- si prie Didžiojo Vergų eže- ro šiaurinės įlankos. Pati ši teritorija tęsiasi nuo Yuko- no vakaruose iki Grenlan- dijos rytuose ir taip pat apima visas salas iki šiau- rės ašigalio. Pats mieste- lis vardą gavo nuo ten gy- venusių indėnų giminės, ku- rie prie diržo nešiojo žalva- rinius, atseit geltonus pei- lius. Tačiau pats miestelis buvo įkurtas tik 1934 m., kai apylinkėje buvo aptik- tos aukso ir kitų metalų gyslos. Šiuo metu mieste- lyje gyvena apie 6000 gy- ventojų.

V. VOKIETIJA išleido 80 pfenigų pašto ženklą Trie- ro miesto 2000 metų įkūri- mo sukakčiai paminėti.

Trieras yra Mozelio upės slėnyje netoli Lüksembur- go sienos. Miestą įkūrė ro- mėnai imperatoriaus Au- gusto laikais apie 15 metų prieš Kristų ir pavadino jį Augusta Trevirorum. Kaip romėnų provincija jis pasi- liko kelis šimtmečius. Daug istorinių pastatų pa- skutinio karo metu buvo sunaikinta. Mieste ir apy- linkėse gausu pramonės. Trieras ypač garsus Moze- lio vyno gamyba.

WANTED
EXPERIENCED SEWING MACHINE MECHANIC FOR WOMENS APPAREL. Good benefit! 5 paid holidays, paid vacation, hospital & life insurance. Apply in person The Lorch Co., 1204 W. Henderson, Cleburne Tx. 76031. 1-645-6001 or The Lorch Co., 125 S. Main, West, Tx. 76691, 214-826-5259. (18-21)

OWNER OPERATORS

The fastest growing trucking company in Charleston, S. C. and Savannah, GA. needs Owner Operators. Pays \$72 loaded/\$64 empty mile. Fuel advances. Good company benefits. Requirements: Tandem sleeper tractor. Driver must meet DOT re- quirements. Call:

**TAYLOR-MAID
TRANSPORTATION**
Charleston, S. C.
803-747-0559

Savannah, Ga.
GA — 1-800-282-3134
or 912-966-2086

(19-28)

Buvusios clevelandietės skautės "cobros", susirinkusios gegužės mėn. Las Vegas, linki gero vėjo Clevelando skautėms. Iš kairės: Vilija Mockutė, Dalia Čiurlionytė, Dalia Jurgaitytė, Asta Karaliūtė ir Marytė Petkevičiūtė.

CLEVELANDO ABITURIENTAI

• ABITURIENTŲ pagerbimo balius įvyks birželio 2 d. 7 v.v. Lietuvių namų salėje. Programos atlikime dalyvaus aktorius-humoristas Vitalis Žukauskas iš New Yorko. Gros Strimačio orkestras.

LB Ohio apygardos valdyba kviečia visus dalyvauti ir smagiai praleisti tą vakarą.

• **Saulius Bankaitis**, Henriko ir Aldonos sūnus. Saulius šiais metais baigė Fairview aukštesniąją mokyklą. Aktyviai dalyvavo mokyklos veikloje būdamas "Student Council" ir "National Honors Society" narys. Saulius priklausė Fairview gimnazijos plaukimo komandai ir buvo trigubas konferencijos čempionas, ir laimėjo plaukimo stipendiją į Endinboro State Universitetą ir University of Detroit.

Būdamas aktyvus gimnazijoje, Saulius dalyvavo ir lietuviškame gyvenime. Baigė šv. Kazimiero lituanistinę mokyklą ir priklausė moksleivių ateitininkų Maironio kuopai. Stovyklavęs Dainavos stovykloje ir plaukė su žaibo komanda. Kurį laiką grojo lumzdelių Čiurlionio ansambly.

Saulius pasirinko tęsti mokslą Ohio State Universitete, kuriame studijos inžineriją.

• **Aldona Johansonaitė**, Henriko ir Irenos Johansonų duktė baigė Eastlake-North gimnaziją ir priimta į National Honor Society.

Aldona baigė, muzikės Onos Mikulskienės, kanklių studiją, priklauso Čiurlionio kanklių orkestrui. Neringos skaučių tuntui, lankė šv. Kazimiero litua-

nistinę mokyklą, stovyklavo skautų ir Neringos stovyklose.

Žada studijuoti fizikos terapiją (physical therapy) Clevelando valstybiniame universitete.

• **Daina Mataitė**, dr. Giedrės ir dr. Stepono Matų dukra baigė Holy Name gimnaziją. Visus keturis metus priklausė "National Honor Society", mokyklos lotynų ir biologijos klubams.

Šiais metais Daina taip pat baigia lituanistinę mokyklą. Yra daugelį metų pirmaujanti savo klasėje. Dešimtame skyriuje buvo atžymėta už daugiausiai perskaitytų knygų šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos skaitymo konkurso istorijoje.

Daina mėgsta muziką ir meną. Jau dešimt metų kaip ima piano pamokas.

Sporte daugiausia reikiasi plaukime ir slidinėjime.

Skautauja nuo paukštutės amžiaus. Daina yra stovyklavusi keliose Tautinėse stovyklose ir dalyvavo 1978 m. TS Australijoje.

Studijas tęsti Daina yra priimta į John Carroll Universitetą. Pasirinkta mokslo šaka yra odontologija.

• **Danius Barzdukas**, Vidos ir Gyčio Barzdukų sūnus, studijavo šv. Juozapo gimnazijoje, būdamas lietuvių visuomenėje aktyviu nariu. Mokslas mokykloje gerai sekėsi. Yra laikraščio redaktorius ir "National Honor Society" prezidentas. Vaidino gimnazijos teatre ir "Ohio Math League"

ŠEŠTADIENĮ, BIRŽELIO MĖN. 2 D., 7:30 VAL. VAK.
1983-84 MOKSLO METŲ 15-TASIS

ABITURIENTŲ PAGERBIMO BALIUS

CLEVELANDO LIETUVIŲ NAMUOSE.

Programoje aktorius **VITALIS ŽUKAUSKAS**, vakarienis su gėrimų priedais, šokiai grojant **STRIMAČIO** orkestrui.

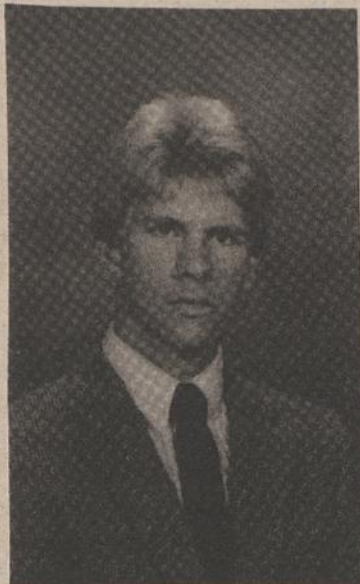
Bilietai kaina \$15.00 asmeniui, jaunimui \$10.00. Stalus po 10 ar pavieniai užsisakyti pas Juozą Čyva — 486-5970, Stepą Butrimą — 481-2130, Juozą Mikonį — 531-2190 arba 481-6900.

Rengia JAV LB OHIO APYG. VALDYBA

konkurse gavo pirmą vietą gimnazijoje.

Sportuoja žaibo tinklinio ir krepšinio komandose, šoka Grandinėlėje ir kurį laiką buvo Vaidilos teatro narys. Šiais metais baigia šv. Kazimiero lituanistinę mokyklą. Daugiausiai yra įsijungęs į moksleivių ateitininkų veiklą.

Studijas tęs University of Michigan, studijuos filosofiją, istoriją arba kalbas.

• **Arūnas Apanavičius**, Danutės ir Romo Apanavičių sūnus, baigia šv. Juozapo gimnaziją, kurioje buvo vienas iš dešimt geriausių mokinių ir yra "National Honor Society" narys.

Rudenį pradės lankyti Daytono arba Bostono universitetą. Yra laimėjęs kariuomenės ROTC stipendiją į Bostono universitetą, Marjonų stipendiją į Daytoną, taip pat stipendiją į John Carroll universitetą, Clevelande. Studijuos finansus ir ateityje nori tapti investavimo patarėju.

1983 metais baigė šv. šv. Kazimiero Lituanistinę mokyklą. Priklausė Vaidilos teatrui, su kuriuo teko dalyvauti Dramos festivalyje Chicagoje, kur teatras laimėjo tris pirmąsias premijas. Taip pat priklauso žaibo sporto klubui. Lošia krepšinį vyrų ir jaunių komandose. Dalyvavo Pasaulio Lietuvių sporto žaidynėse Chicagoje. Yra ateitininkų moksleivių valdyboje, priklauso prityrusiems skautams Pilėnų tunte.

Šv. Juozapo gimnazijoje lošia krepšinio ir beisbolo komandose. Laimėjo "Akademiko" premiją turėdamas aukščiausius pažymius krepšinio komandoje.

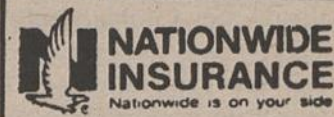
• **Vincas Staniškis**, Džiugo ir Dalios Staniškių sūnus, gegužės mėnesį baigia šv. Juozapo gimnaziją. Jis 4 metus žaidė mokyklos teniso kamandoje, dalyvavo mokyklos chore ir priklausė "National Honor Society". Dalyvavo mokyklos muzikalinio vaidinimo pastatyme. Už gerą mokymąsi buvo išrinktas "National Merit Finalist" ir laimėjo stipendiją į Dayton universitetą iš National Merit Scholarship Corporation, Marianist Society ir Ohio valstijos.

Vincas taip pat aktyviai dalyvavo lietuviškame gyvenime. Baigė šv. Kazimie-

mo lituanistinę mokyklą, priklausė moksleivių ateitininkų Maironio kuopai ir 2 metus buvo kuopos sekretorius. Vincas jau daugelį metų stovyklauja, vadovauja bei dirba įvairiose stovyklose Dainavoje ir dalyvauja suvažiavimuose bei kursuose. Priklauso žaibo sporto klubo krepšinio komandai. Vaidino Vaidilos teatro "Posėdis pragare" pastatyme.

Vincas studijuos University of Dayton "communications" ir anglų kalbą.

• **Neringos skaučių tuntas**, per tunt. D. Vodopolienę Dirvai paremti atsuntė 10 dol. Ačiū.

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į **OBELENIS** apdraudos įstaigą. Skambinti **ZENONUI** (216) 531-2211 arba **SAULIUI** (216) 461-3500.

Reikalinga aktyvi pensininkų pora pietų Floridoje netoli jūros, sodo, daržo ir baseino apžiūrėjimui. Už tai gauna dviejų miegamųjų namą gyventi. Skambinti (305) 772-4455 arba kreiptis į Dirvą tel. (216) 431-6344 arba rašyti į Dirvą P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103. (21-28)

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

**Della E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakubs Schmidt**

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

CLEVELANDE ir apylinkėse

Vladas Vijeikis, kuris moka baliaus svečius prajuokinti iki ašarų, į Clevelandą atsiveža didelį siurprizų maišą.

IDOMI BALIAUS PROGRAMA

ALT S-gos seimo baliuje š. m. gegužės mėn. 26 d. Clevelando Lietuvių Namuose, svečiai turės progos išgirsti įdomią programą.

Be Vlodo Vijeikio, kuris visad moka prajuokinti publiką, ši kartą Clevelando jaunų vyrų vienetas "Uždainuokim" pasirodys su nauju repertuaru. Vienetui vadovauja ir diriguoja Algirdas Bielskus.

Dainuoja: Darius Motiejūnas, Paulius Žiedonis, Edmundas Kijauskas, Jonas Muliolis, Marius Tatarūnas, Rytas Urbaitis, Gytis Motiejūnas. Paulius Nasvytis ir Vitas Čyvas. Pianinu akompanuoja: Kristina Kuprevičiūtė. Trumpetė

groja — Ilona Kuprevičiūtė. Solo dainuoja — Rita Balytė. Kanklėmis palydi ir solo groja — Elena Muliolytė. Rageliu (birbyne) groja — Jonas Muliolis. Programą veda, režisuoja ir dailųjį žodį interpretuoja — Vilija Nasvytytė.

Savo repertuare vienetas dainuoja lietuvių liaudies ir lietuvių kompozitorių dainas bei tarptautines lengvesnio žanro dainas.

• Memorial dienos proga ši penktadienį, gegužės 25 d. 4-7 val. vak. Visų Sielių kapinėse bus dedamos tautinės vėliavėlės ant lietuvių kapų.

Jau eilė metų, kaip ši graži tradicija yra palaikoma skautininkų draugovės rūpesčiu, gražiai talkinant Neringos ir Pilėnų tuntams.

Kaip ir kasmet, maloniai kviečiami visi kas tik gali prisidėti ir talkinti mūsų mirusiųjų kapų puošime. Prašom skambinti J. Budrienei 238-4337.

• Grandinė, ir jos vadovai p. Sagiai, atsidėkodami už nuolatinę paramą, Dirvai atsiuntė auką 25 dol. Ačiū.

Clevelande jau pardavinėjami VII Lietuvių Tautinių Šokių Šventės suvenyrai: marškinėliai, kepurės, ženkleliai, lipinukai. Pardavinėjimu rūpinasi V. Butkuvienė ir R. Degutienė.

V. Bacevičiaus nuotr.

HELP WANTED

Honest, dependable and steady woman. Housework 2-3 days a week. Cal: 932-9470 or 321-1849 8-10:30 a. m. 4:30-8 p. m.

Ūkis mieste, 3 akrai, arti Dievo Motinos parapijos. Daug vaismedžių ir visokių rūšių uogų. Didelis 6 miegamųjų namas, 2 pilnos vonios, 2 toiletai. Galima apžiūrėti sekmadienį, gegužės 27 d. nuo 12-4 val p. p. 17902 Nottingham Road (East Lake Shore). Prašoma \$89,500.

Čipkus Realty
943-0910

Maloniai kviečiame į

BALIŲ - KONCERTA

š.m. gegužės 26 d., šeštadienį, 8 v.v.

Lietuvių Namų salėje,

877 EAST 185 STREET, CLEVELAND, OHIO 44119.

Meninę programą atliks VLADAS VIJEIKIS iš Chicagos ir Clevelando jaunų vyrų — vienetas "UŽDAINUOKIM", vadovaujamas A. BIELSKAUS.

Bilietai kaina \$15.00 asmeniui, kuriuos telefonu galima užsakyti pas A. Jonaitį (531-4608), A. Mackuvienę (692-2031) ar E. Maslauskienę (692-1921).

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖ SĄJUNGA

Dainos vienetas "Uždainuokim", vad. A. Bielskus, kuris ši šeštadienį, gegužės 26 d. ALT S-gos seimo bankete Lietuvių Namuose atliks meninę programą. Iš kairės: V. Čyvas, P. Nasvytis, R. Urbaitis, G. Motiejūnas, M. Tatarūnas, J. Muliolis, Ed. Kijauskas, D. Motiejūnas ir P. Žiedonis.

J. Muliolio nuotr.

• OHIO AUTO BODY, savininkas Jonas Švarcas, 35571 Vine St., Eastlake, Ohio 44094, sąžiningai ir gražiai atlieka visus automobilių taisymo darbus. Iš nelaimės vietos pašaukius, automobilį atitepmia į savo dirbtuves ir greitai pataiso. Skambinkite tel. (216) 942-8038 ir viskas bus sutvarkyta.

HOUSES FOR SALE

Neff Rd. Beautiful double, close to church and school.

Owner financing 10%. Collinwood 4 bedrooms, aluminum sided, colonial, garage, nice yard.

Information ask for Anton Cameo Realty 261-3900 Anton Matic 351-6787

Skaitykite ir platinkite
D I R V A

Su dideliu pasisekimu Clevelande koncertavęs iš New Yorko vokalinis vienetas "Harmonia", kurį sudaro William Smiddy, P. Tutinas, V. Ralys, B. Malinauskienė ir A. Butkutė.

V. Bacevičiaus nuotr.

Gražiai praėjusioje Clevelande ateitininkų pavasario šventėje P. Staniškis sveikina ateitininkus studentus gavusius spalvas.

V. Bacevičiaus nuotr.

DIRVA

• Dirva ateinančią savaitę dėl Memorial dienos šventės neišeis. Sekantis numeris išeis birželio 7 d. data.

• A. A. Kazio Siliūno atminimui, vietoj gėlių ant jo kapo, M. Juodviršis, gyv. Montreal, Kanadoje, Dirvai paremti atsiuntė 50 dol. Ačiū.

• Daytona Beach ir apylinkių lietuvių klubas, per sekr. J. Šileikį, Dirvai paremti atsiuntė 25 dol. Ačiū.

• Stasys Motuzas, skulptorius, gyvenęs Vechtoje, Vokietijoje, siųsdamas 30 DM rašo, kad regėjimas taip susilpnėjo, jog be padidinamo stiklo nebegali laikraščio skaityti.

CAPE COD

DAIL. V. VIZGIRDOS
SUKAKTIES MINĖJIMAS

Mūsų Cape Cod apylinkės vienas iš iškilių gyventojų yra dailininkas Viktoras Vizgirda šiais metais sulaukęs garbingos ir darbingos 80 m. amžiaus sukakties. Ir vis dar judrus dirba kuria, piešia ir visur dalyvauja.

LB Apylinkės valdyba suruošė kuklų priėmimą-minėjimą, viename iš geriausių Cape Cod restoranų — East Bay Lodge — Osterville.

Minėjime dalyvavo dail. V. Vizgirdos artimi draugai iš Bostono, Providence ir kiti, žinoma, iš Cape Cod.

Apylinkės pirmininkas V. Židžiūnas pradėjo minėjimą, perskaitė ir įteikė simbolinę pasveikinimo adresą su visų dalyvavusių parašais ir linkėjimais. Irena Jansonienė prisegė baltą gvazdiką Viktorui ir įteikė gėlių puokštę Vizgirdienei.

Pirmiausia buvo valgomi pietūs, po to dail. J. Rūtenio paskaita, sveikinimai ir dar viena staigmena.

Pavalgius pietus dail. J. Rūtenis labai išsamiai paruoštoje paskaitoje apibūdino dail. V. Vizgirdos gyvenimo ir jo sukurto meno etapus. Jo darbų gausu Lietuvoje, Europoje ir Amerikoje, todėl viską aptarti reikėtų ne paskaitos, bet studijinės monografijos.

Vizgirda meną pradėjo studijuoti Lietuvoje pas Justiną Vienožinskį, vėliau Kauno Meno Mokykloje ir ją baigęs išvyko studijuoti į Paryžių. Grįžęs mokytojaus gimnazijose ir 1940 m. buvo Vilniaus Akademijos inspektorius ir vėliau direktorius.

Vokiečiams Akademiją uždarius dail. V. Vizgirda atsikėlė Vokietijoje ir nuo 1946 m. iki 1949 m. buvo Tapybos studijos vedėjas ir mokyklos administracinis direktorius dail. V. K. Jonyno įkurtoje ir vadovaujamoje Ecole des Arts et Metiers Freiburge, Vokietijoje.

1950 m. emigruoja į Ameriką ir įsikuria Bostone dirbdamas vitražų studijoje. Išėjęs į pensiją persikelia gyventi į Cape Cod sodybą-studiją, kur ir dabar gyvena ir kuria.

Meninėje veikloje dalyvauja nuo 1930 m. Dalyvavo visose Nepriklausomų Dailininkų ARS Kolektyvo ir Lietuvos Dailininkų Sąjungos rengiamose parodose. Taip pat įvairiose Amerikos miestuose New Yorke, Chicago, Boston, Toronto, Hamilton, Niagara Falls ir kt. Jo darbų yra įsigiję visa eilė galerijų, muziejų, įstaigų ir privačių asmenų Lietuvoje, Europoje ir Amerikoje.

Yra gavęs daugelį įvairių premijų tarp jų 1972 m. Vasario 16 d. garbei skirtoje parodoje premija už tapybą ir 1979 m. metinę premiją už meną (Kultūros Tarybos skirta). Reišk-

NEW YORKO LIETUVIŲ VYRŲ CHORAS "PERKŪNAS",

maloniai kviečia visus New Yorko ir kaimyninių valstijų lietuvius ir jų svečius atsilankyti į mūsų choro

20-TIES METŲ SUKAKTIES KONCERTĄ

š. m. birželio mėn. 2 d., šeštadienį,
KULTŪROS ŽIDINYJE,

341 HIGHLAND BLVD., BROOKLYN, N. Y.

Po koncerto bus priešatostoginė linksma vakarienė su šokiais, perkūniečių sutartinėmis, rateliais ir žaidimais!... Šokiams gros ir dainuos linksmi ir nuotaikingi "JINAI IR TRYŠ GINTARAI"! B U F E T A S — šalta užkanda ir... šilti patiekalai. B A R A S — švelnios... lengvos ir taurios atgaitos: L O T E R I J A — kaip ir visuomet ir vertingi laimėjimai!!!

Koncerto pradžia — 7:30 v. v. punktualiai. Kokteiliai — 6:30 v. v. Įėjimas — 7 dol. Jaunimui iki 15 m. 3 dol.

Patartina vakaronei stalus užsisakyti! Skambinti: P. Tutinas — 647-1406 arba L. Drangauskas — 296-5655.

TIK JŪSŲ ATsilankymas — MUMS YRA ATPILDAŠ!!!

A. A.

PRANCIŠKAI

PLECHAVIČIŪTEI-BALANDIENEI

mirus, sūnūs GEDIMINĄ, MINDAUGĄ su šeima,

seserį ELENA LECECKIENĘ ir gimines

nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

Marija, Antanas,
Henrikas ir Aldona
B a n k a i č i a i

Korp! Neo-Lithuania Filisteriui

A. + A.

BENEDIKTUI SIMONAIČIUI

iškeliavus amžinybėn, žmoną ADELE ir bro-

lį — Korp! Neo-Lithuania filisterį ALFON-

SĄ su šeima, nuoširdžiai užjaučia

Korp! Neo-Lithuania
Vyr. Valdyba

Kolegai neolitanui

BENEDIKTUI SIMONAIČIUI

mirus, žmonai ADELEI, broliui ALFAI su

žmona, AUDRONEI GAIŽIŪNIENEI su šeima,

gimintėms ir artimiesiems nuoširdžiai

užuojautą reiškia

Halina ir Edvinas Balceriai
Vytautas Aleksandrūnas

Mylimai Motinai

A. A.

MARIJAI STATKEVIČIENEI

mirus, liūdinčią dukrą, Korp! Neo-Lithuania

filisterę, STEFANIJĄ su vyru ALEKSAND-

RU TRAŠKUS ir sūnų JURGĮ STATKŲ su

šeima, nuoširdžiai užjaučia

Korp! Neo-Lithuania
vyr. valdyba

kiasi lietuvių spaudoje įvairiais meno puoselėjimo ir jo išlikimo klausimais. Dail. Vizgirdos ištikimybė menui ir jo pasirinktam keliui, tą meną perkelti į kūrybines drobes, lydi visą gyvenimą. Tuo jis individualus ir iš karto atpažįstamas, stipriai stovįs parnaso viršūnėse. Šia proga linkime jam ištvermės ir sveikatos dar ilgus metus nešti deglį vis į aukštesnes pakopas.

Po paskaitos vyko sveikinimai. Inž. Kubilius sveikino LB Bostono Apygardos vardu. Irena Galinienė — Moterų organizaciją ir savo šeimos vardu ir įteikė asmeniškai parvežtus iš šventosios žemės vitražų reprodukcijas. Dr. inž. J. Gimutas — skautų veikėjų vardu. Dr. J. Girnius artimas prietelius pasakė, kad jis yra rašto, o ne žodžio žmogus todėl trumpai kalbėjo apie ištikimybę ir ištvermę.

Raštu sveikino dr. A. Butkus — LB Krašto valdybos pirmininkas ir kiti.

Po to kalbėjo solenizantas dail. V. Vizgirda, gražiai su humoru padėkojęs

rengėjams ir visiems dalyviams.

Pirm. V. Židžiūnas pranešė, kad dail. V. Vizgirda suteikė visiems didelį savo kūrinių, kurį čia dalyvaujantieji galės laimėti. Už tai jam nuoširdi padėka. P. Vizgirdienė ištraukė bilietą ir laimingasis buvo Česlovas Mickūnas, LB Krašto tarybos narys, kuris laimėjo paveikslą.

Svečiai iš Bostono ir kitur bei artimesni prieteliai buvo pakviesti į Vizgirdų sodybą, kur prie vyno ir lietuviško sūrio bei kitų stipresnių gėrimų ir valgių buvo praleista keletą malonių valandų sprendžiant vietinės ir tarptautinės problemas. (jed)

• Latvių kultūrinis žurnalas TREJI VARTI, nr. 98, 1984 m., paskelbė kelio mis nuotraukomis iliustruotą Algirdo Gustaičio straipsnį apie lietuvių tautinius šokus, pagrindinį dėmesį skiriant Los Angeles tautinių šokių ansamblui Spindulys, kuriam daug metų vadovauja Ona Razutienė. Duota keletas nuotraukų apie lietuvių tautinius šokus, netgi Česlovo Valdemaro Obcarsko eilėraštis lietuvių kalba "Balerina", greta balerinos J. Makūnaitės.

Rašinys išskirtinai įdomus dar ir tuo, kad šiemet Clevelande ruošiamas lietuvių tautinių šokių šventė. Mūsų organizatorių, jaunimo gražios pastangos, kaip matome, pagarbiai įvertinamos latvių spaudoje. Treji Varti administratoriaus adresas: P. O. Box 1594, East Lansing, Mich. 48823. Atskiro nr. kaina 5 dol.